

OSIRIS

2019 - 2021

Supporting the Smart Specialization
Approach in the Silver Economy to
Increase Regional Innovation Capacity
and Sustainable Growth

Market Survey ESTONIA

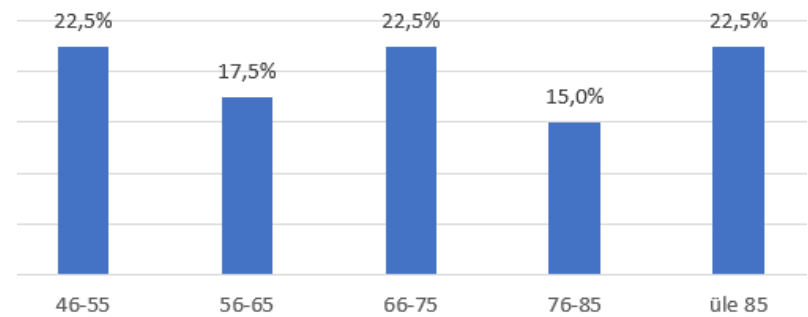
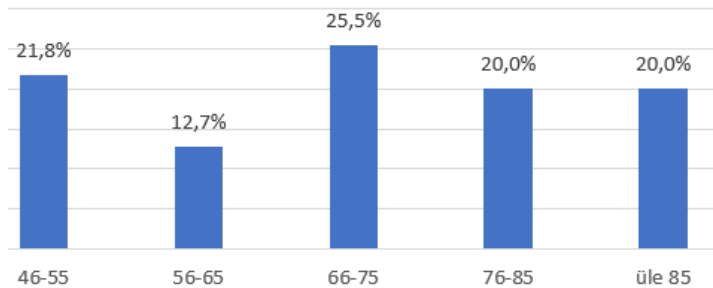
Enn Õunapuu Tallinna University of Technology

General information about the survey conducted

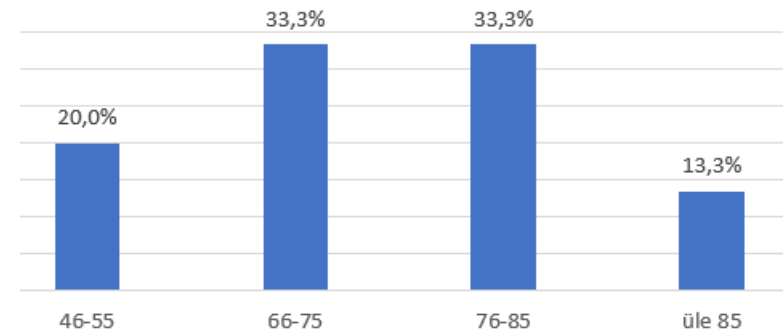
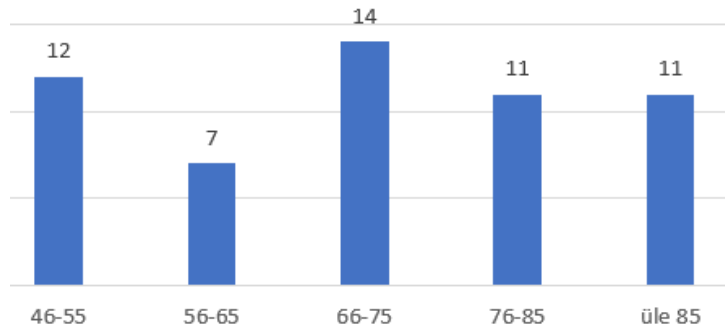
- ▶ The survey is part of the OSIRIS project
- ▶ The survey was conducted in Tallinn in the following age groups
 - ▶ 46–55 (12)
 - ▶ 56–65 (7)
 - ▶ 66–75 (14)
 - ▶ 76–85 (11)
 - ▶ >85 (11)
- ▶ The survey was conducted in June 2019
- ▶ A total of 55 elderly people were interviewed in these age groups

General information about respondents

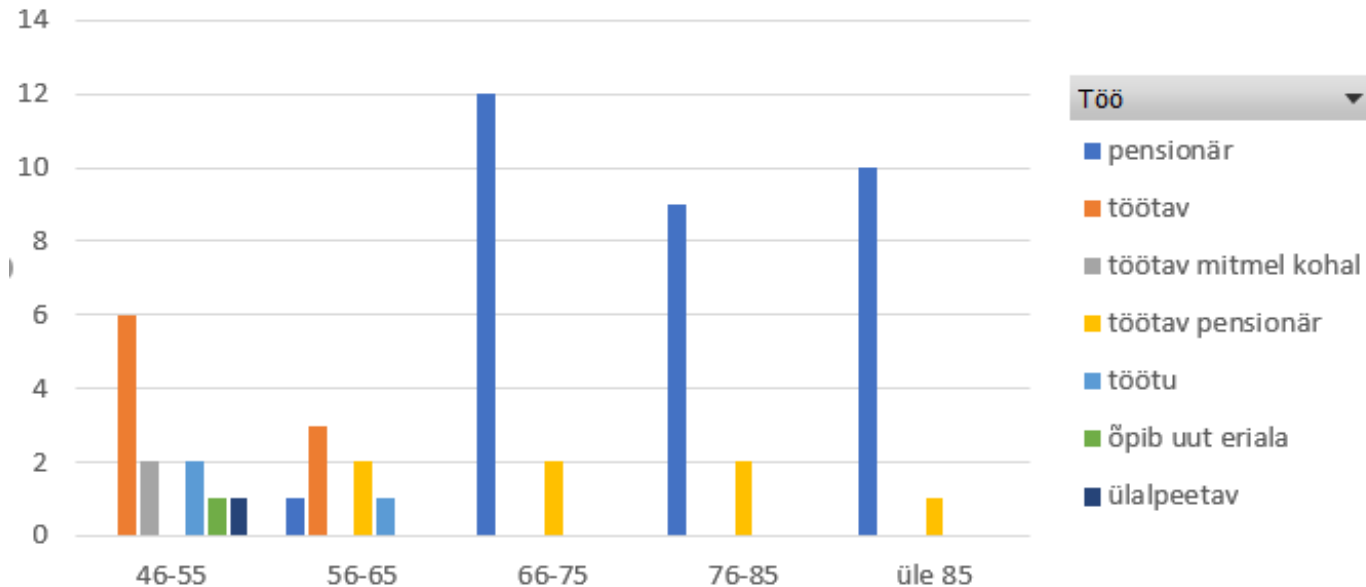
Woman

Men

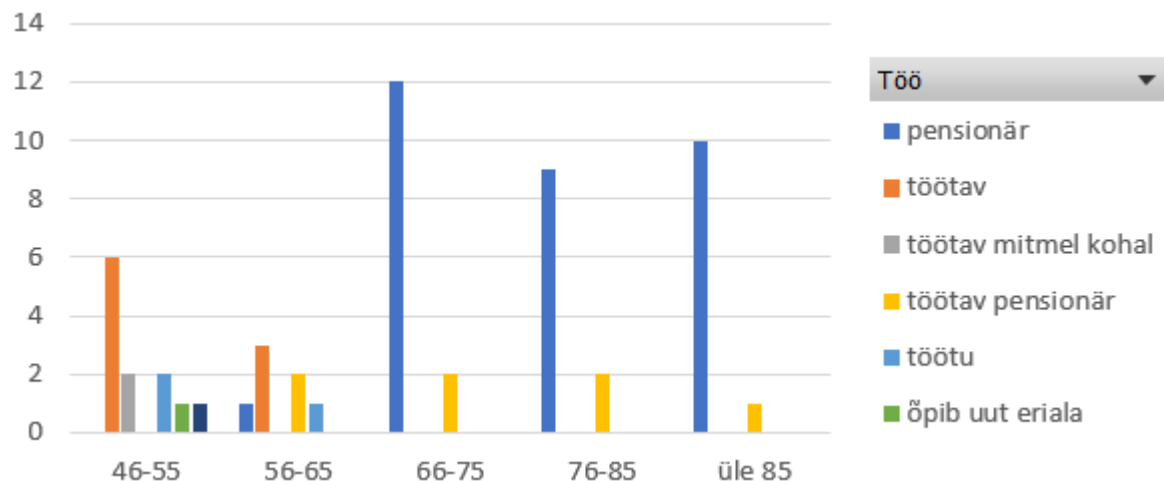

Küsitletud töö järgi: töötav, pensionär, töotu, töötav pensionär, ülalpeetav

Row Labels	pensionär	töötav	töötav mitmel kohal	töötav pensionär	töotu	õpib uut eriala	ülalpeetav	Kokku
46-55		6	2		2	1	1	12
56-65	1	3		2	1			7
66-75	12			2				14
76-85	9			2				11
üle 85	10			1				11
Kokku	32	9	2	7	3	1	1	55

Küsitletud töö ja vanuse järgi

Row Labels	pensionär	töötav	töötav mitmel kohal	töötav pensionär	töötu	õpib uut eriala	ülalpeetav	Kokku
46-55		6	2		2	1	1	12
56-65	1	3		2	1			7
66-75	12			2				14
76-85	9			2				11
üle 85	10			1				11
Kokku	32	9	2	7	3	1	1	55

Row Labels	pensionär	töötav	töötav mitmel kohal	töötav pensionär	töötu	õpib uut eriala	ülalpeetav	Kokku
46-55		50,0%	16,7%		16,7%	8,3%	8,3%	100,0%
56-65	14,3%	42,9%		28,6%	14,3%			100,0%
66-75	85,7%			14,3%				100,0%
76-85	81,8%			18,2%				100,0%
üle 85	90,9%			9,1%				100,0%
Kokku	58,2%	16,4%	3,6%	12,7%	5,5%	1,8%	1,8%	100,0%

Perekonnaseis ja lapsed vanusegruppide ja soo järgi

OSIRIS

EUROPEAN UNION
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

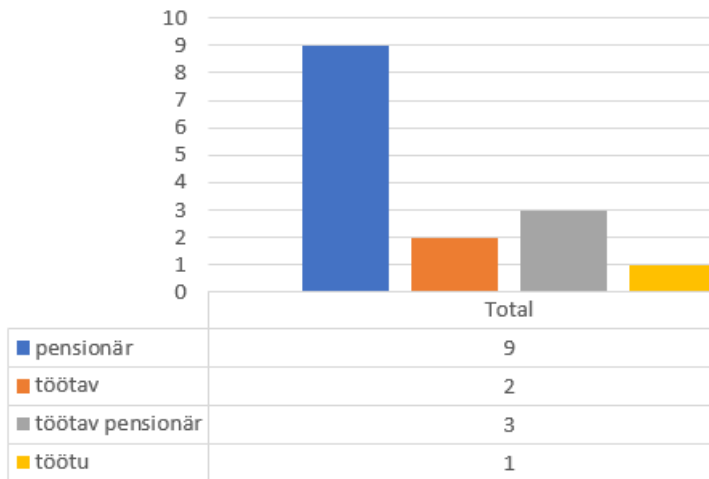

WITH FINANCIAL
SUPPORT OF THE
RUSSIAN
FEDERATION

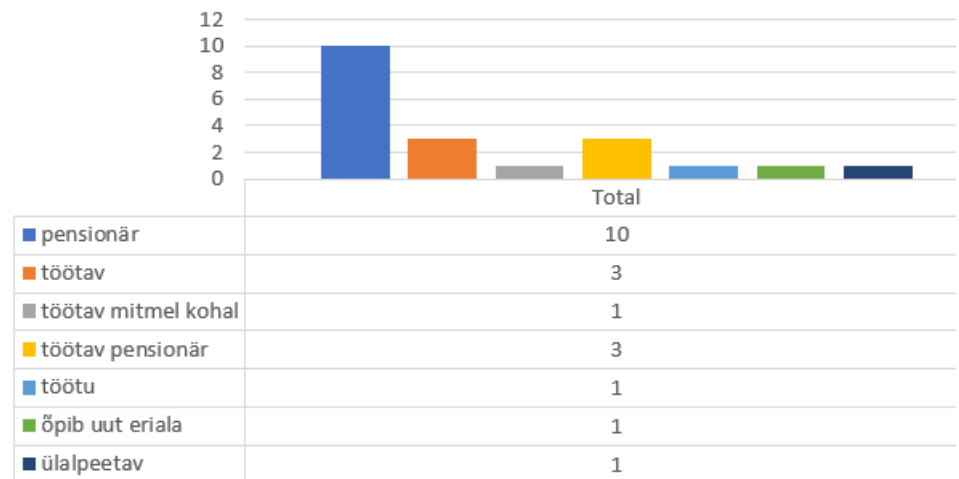
**TAL
TECH**

Küsitletud töö ja perekonnaseisu (abielus, kooselus) järgi

Mees

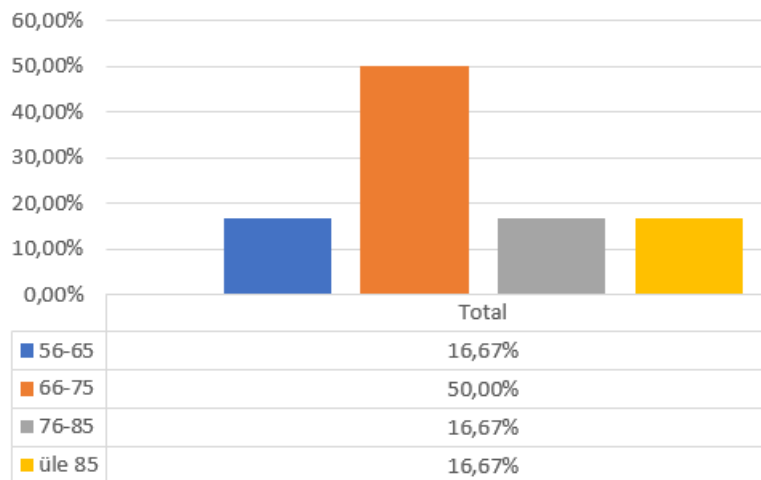

Naine

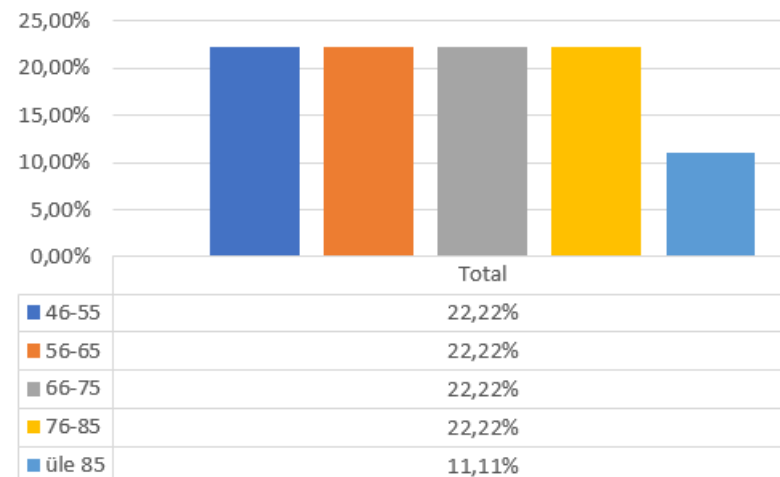

Perekonnaseis, lapsed vanusegrupis (naised)

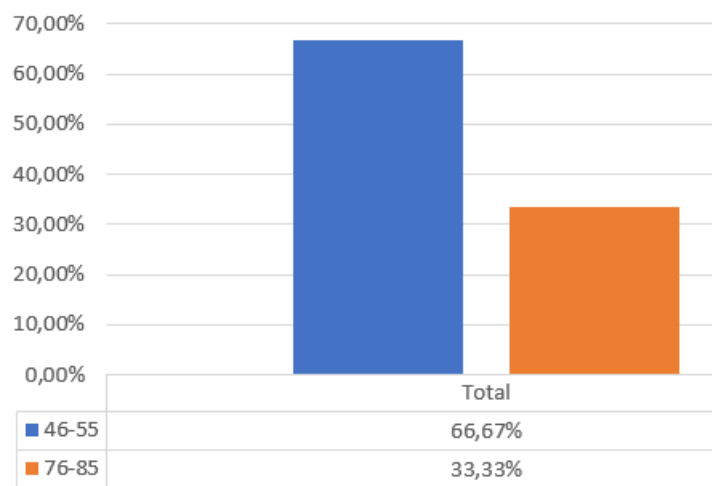
Naine abielus/kooselus, 1 laps

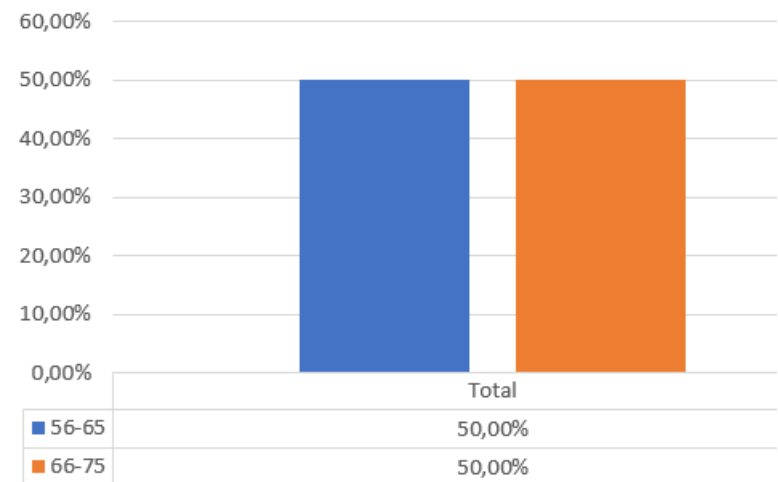
Naine abielus/kooselus, 2 last

Naine abielus/kooselus, 3 last

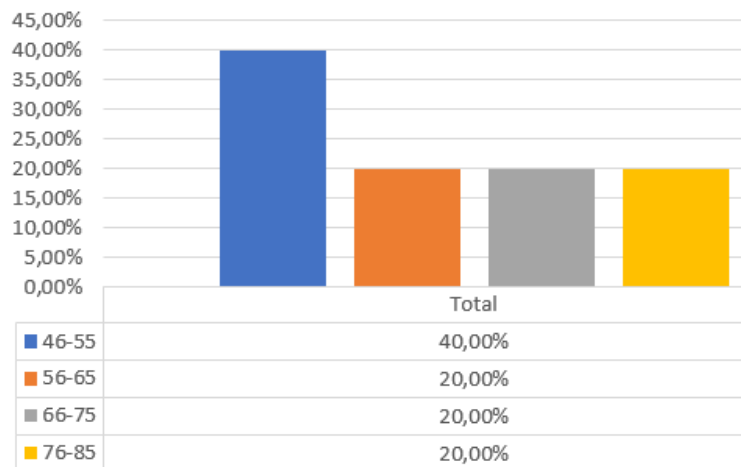

Naine abielus/kooselus, lapsed ei ole

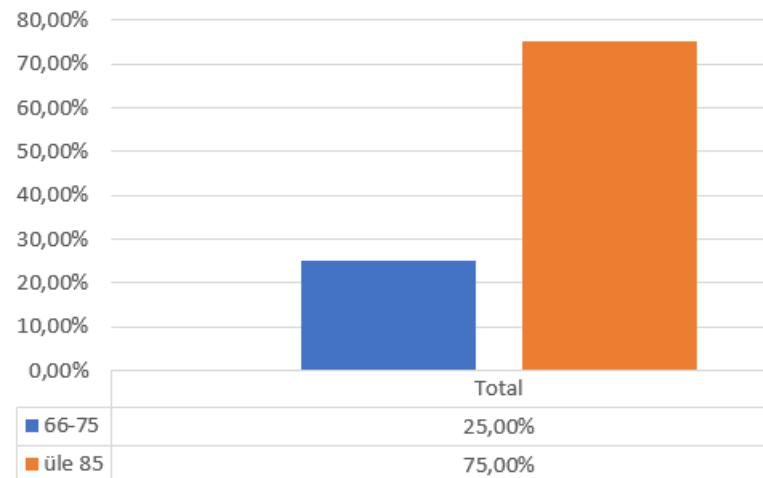

Perekonnaseis, lapsi vanusegrupis

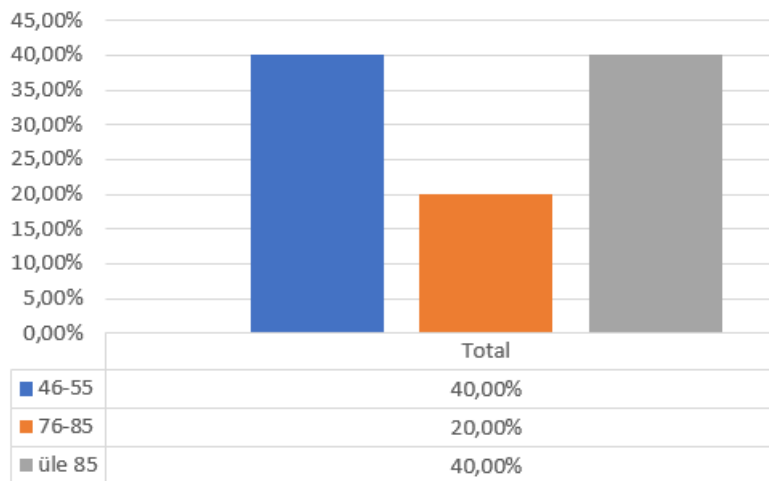
Naine lahutatud, 1—3 last

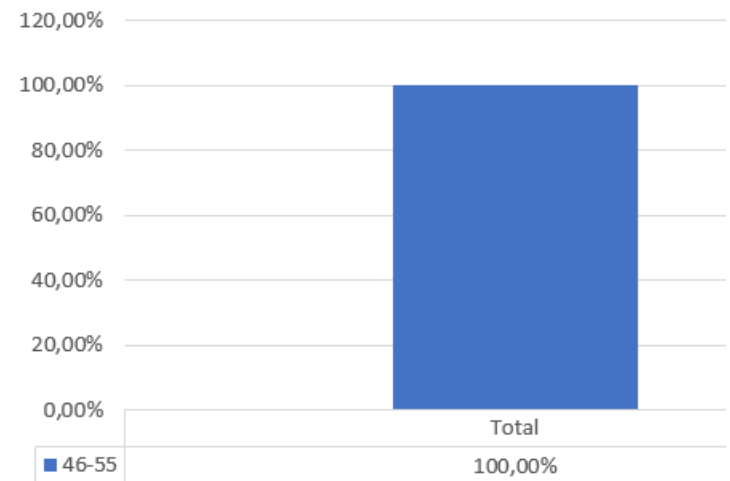
Naine lesk, 1 laps

Naine lesk, 2 last

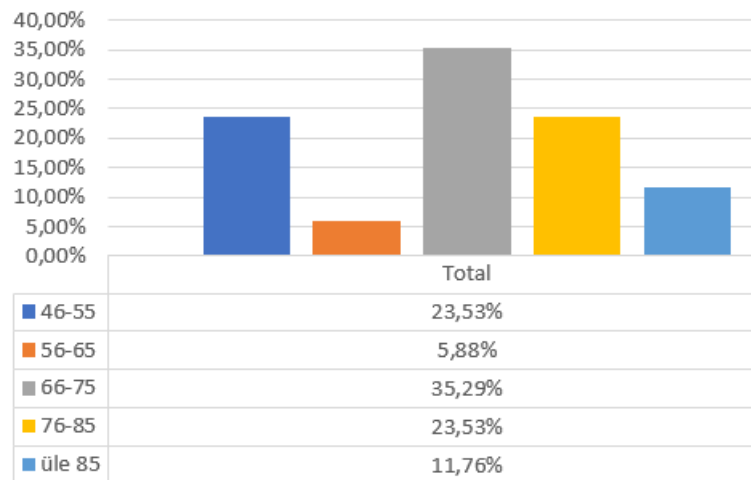

Naine üksik (vallaline), 1 laps

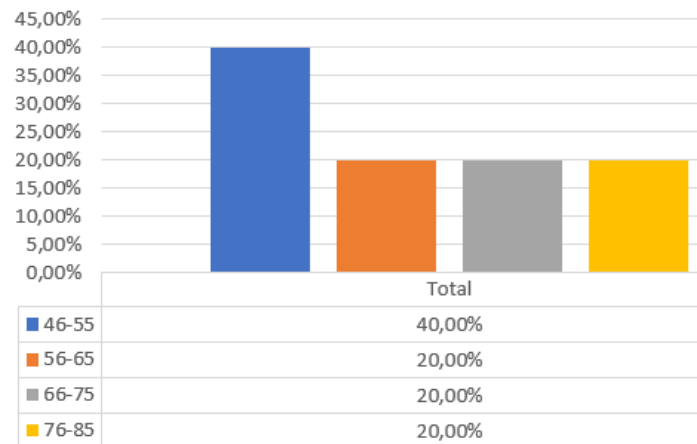

Perekonnaseis vanusegrupis (naised)

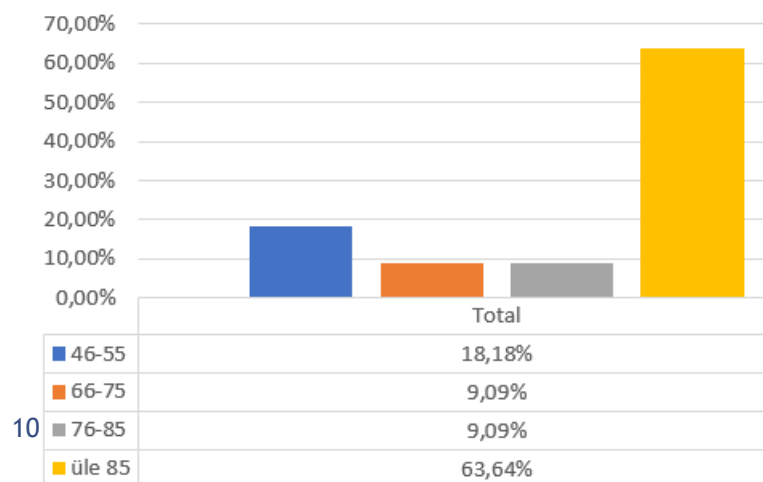
Naine abielus

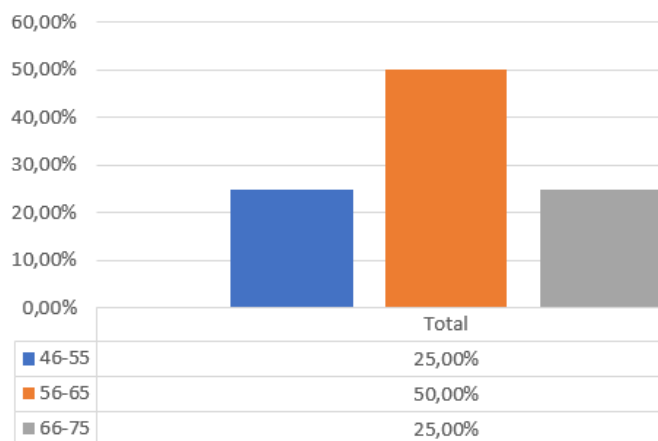
Naine lahutatud

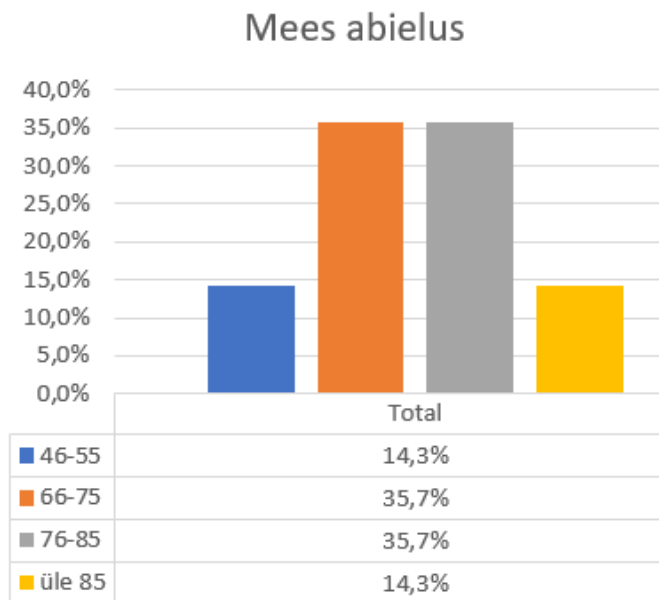
Naine lesk

Naine üksik

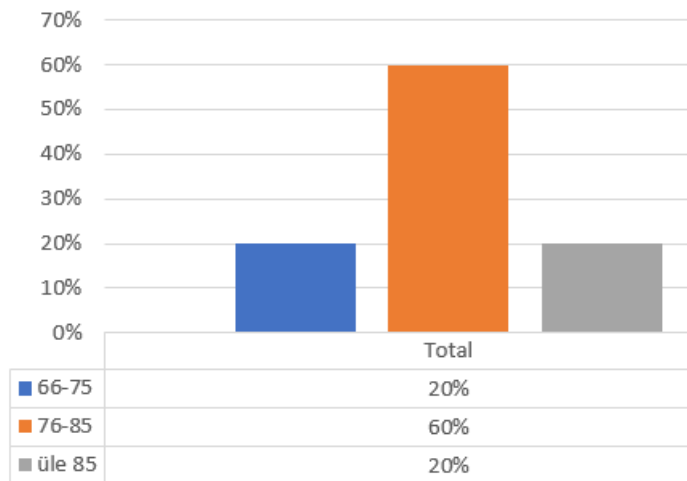
Perekonnaseis vanusegrupis (mehed)

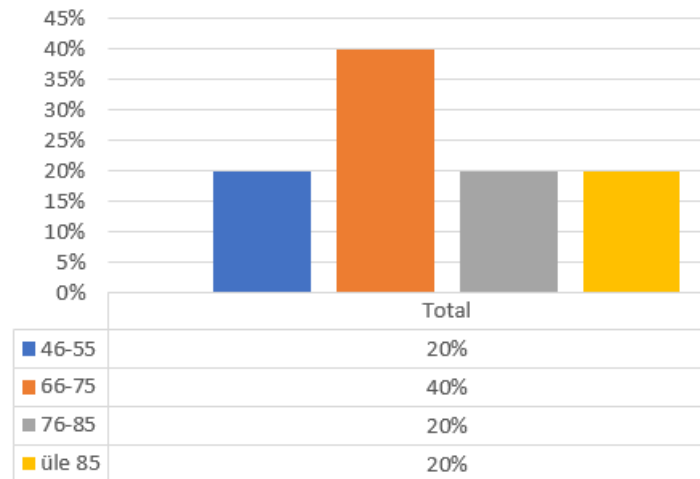
- ▶ Üks mees küsitlusest on kooselus
- ▶ Küsitlusest lahutatud, leski ja üksikuid ei ole

Perekonnaseis, lapsi vanusegrupis (mehed)

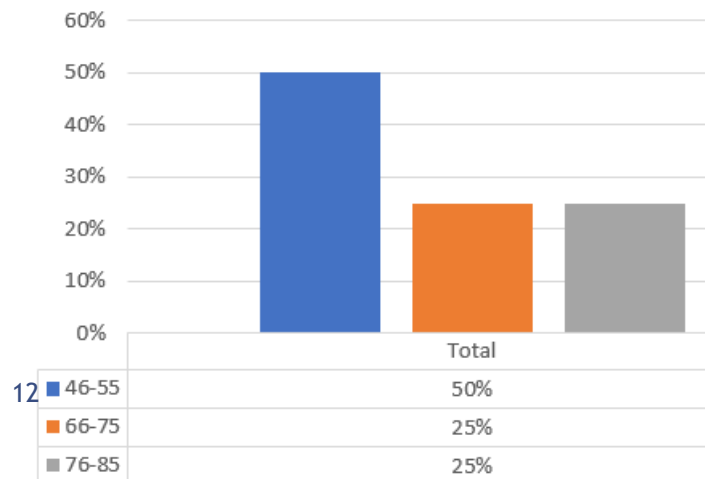
Mees abielus/kooselus, 1 laps

Mees abielus/kooselus, 2 last

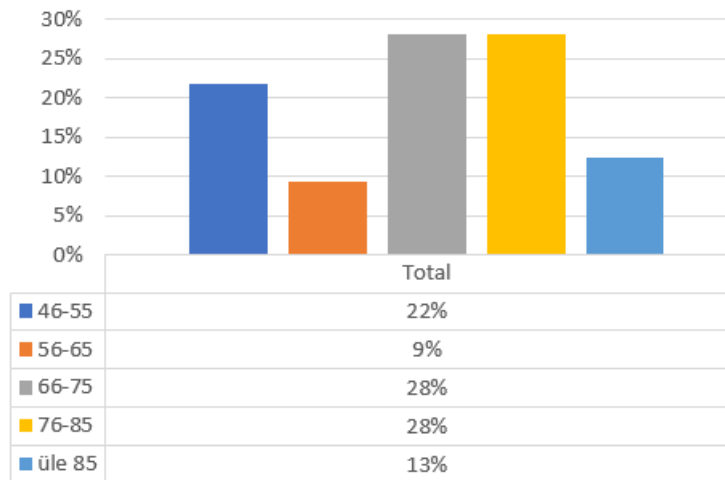

Mees abielus/kooselus, 3 last

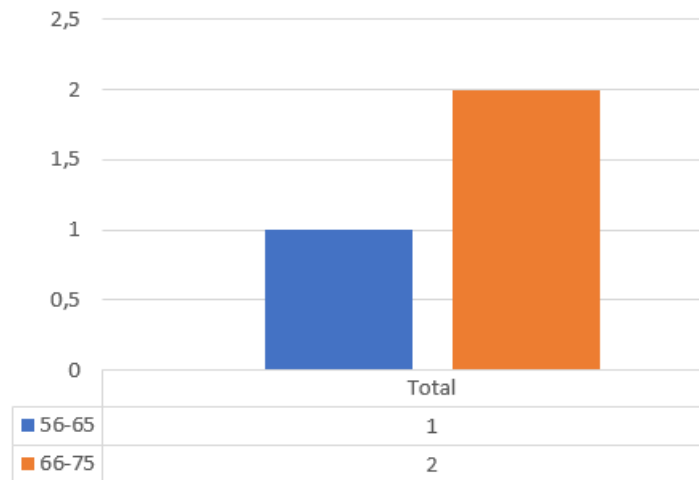

Perekonnaseis, lapsed vanusegrupis

Eakas, abielus/kooselus, 1—3 last

Eakas, abielus/kooselus, lapsed ei oel

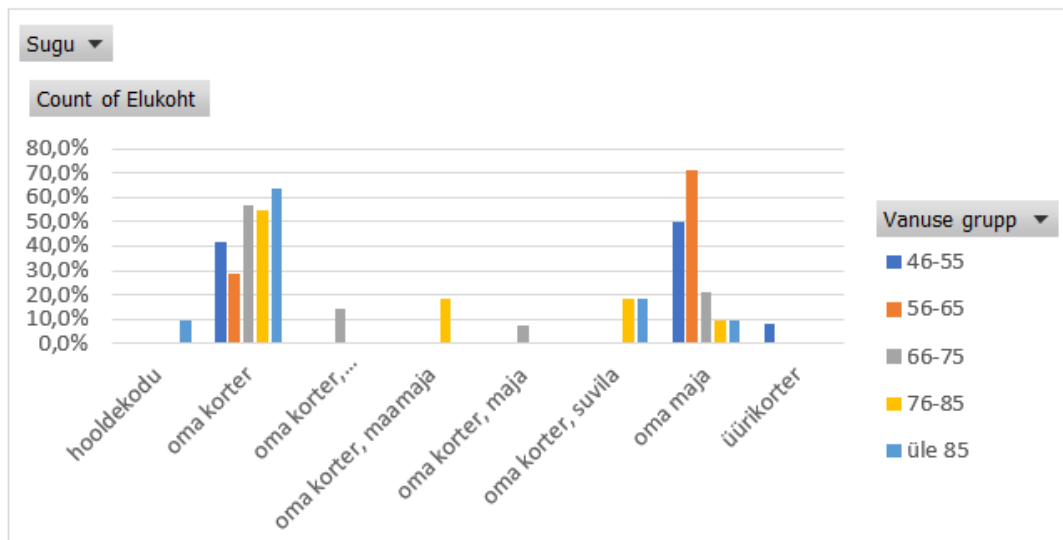
- ▶ Enamikul küsitletutest on lapsed, kes võivad neid aidata
- ▶ Küsitletutest vanuses 56—65 ei ole ühel lapsi ning vanuses 66—75 kahel

Elukeskkond ja rahulolu

OSIRIS

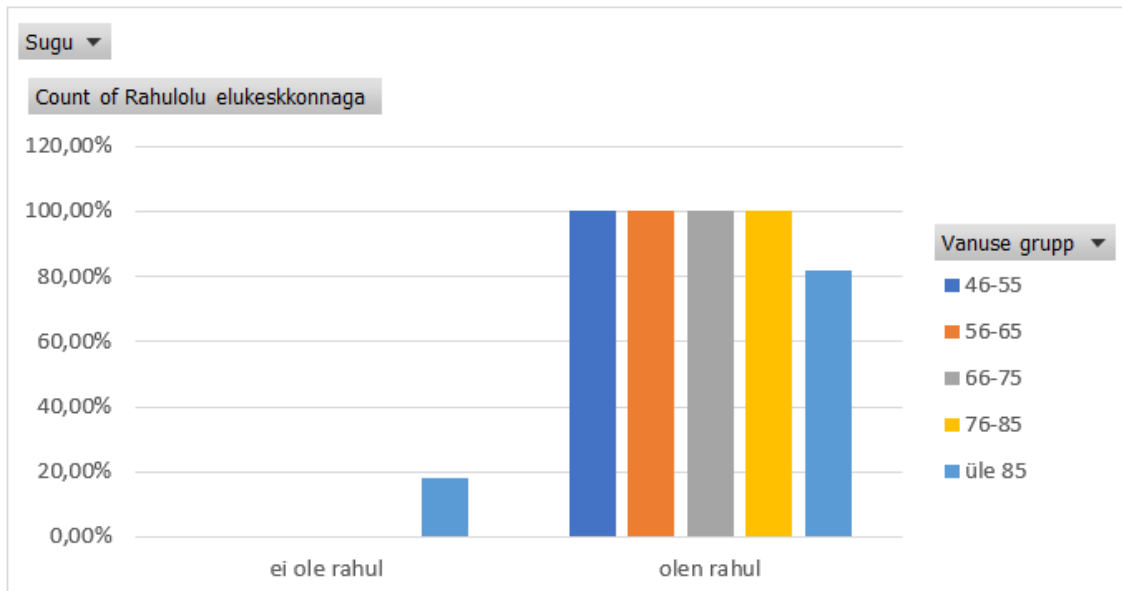
Elukeskkond

Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
hooldekodu					9,1%
oma korter	41,7%	28,6%	57,1%	54,5%	63,6%
oma korter, maja Saaremaal			14,3%		
oma korter, maamaja				18,2%	
oma korter, maja			7,1%		
oma korter, suvila				18,2%	18,2%
oma maja	50,0%	71,4%	21,4%	9,1%	9,1%
üürikorter	8,3%				

Rahulolu oma elukeskkonnaga

Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei ole rahul					18,18%
olen rahul	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	81,82%

- Oma elukeskkonnaga ei olnud rahul üle 85-aastane eakas, kes elas hooldekodus

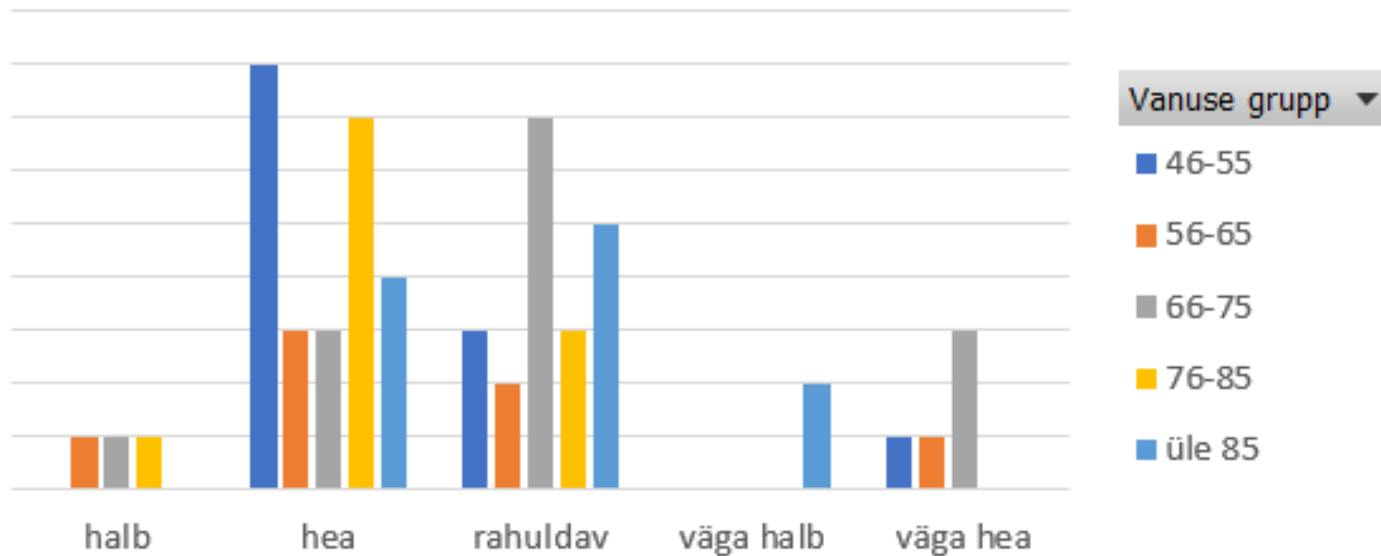
Elukeskkond ja rahulolu sellega

- ▶ On oma elukeskkonnaga rahul. Paljudel on peale korteri ka suvemaja, vanemate kodumaja, suvila.
- ▶ Rahul oma elukeskkonnaga ei ole hooldekodus asuja.
- ▶ Enamikul on oma korter, mitte üürikorter, mis on tingitud meil toimunud korterite erastamisega ja kooperatiivkorterite ehitamisega, sest muul viisil ei olnud võimalik saada elamispinda. Noorematel on üüritud kortereid.
- ▶ Oma maja olemasolu vanematel on seotud sellega, et ei olnud võimalik saada korterit ja siis paljud ehtasid võimaluse korral oma maja/suvila.
- ▶ Vanemad (76–85, üle 85) on asunud elama korterisse kui majas elamine on üle jõu käivaks osutunud.
- ▶ Viimase võimalusena minnakse hooldekodusse, kus eakad ei ole enamasti rahul – tahaksid elada oma kodus.
- ▶ Paljudel eakatel on abiks lapsed või elavad majas nendega koos.

Tervis ja hakkama saamine

OSIRIS

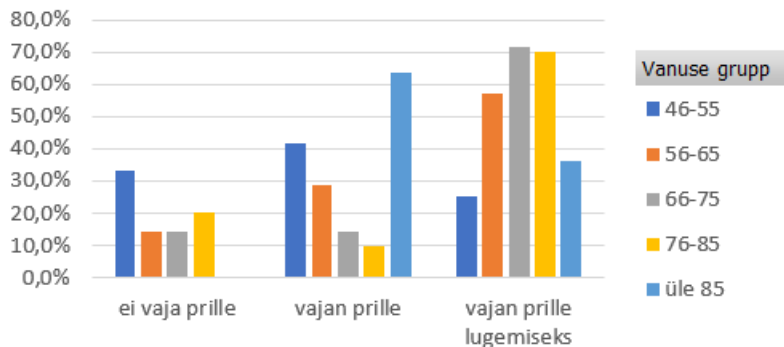
Hinnang oma tervislikule seisundile

Vanusegrupp ▼	halb	hea	rahuldav	väga halb	väga hea
46-55	0%	32%	15%	0%	20%
56-65	33%	12%	10%	0%	20%
66-75	33%	12%	35%	0%	60%
76-85	33%	28%	15%	0%	0%
üle 85	0%	16%	25%	100%	0%

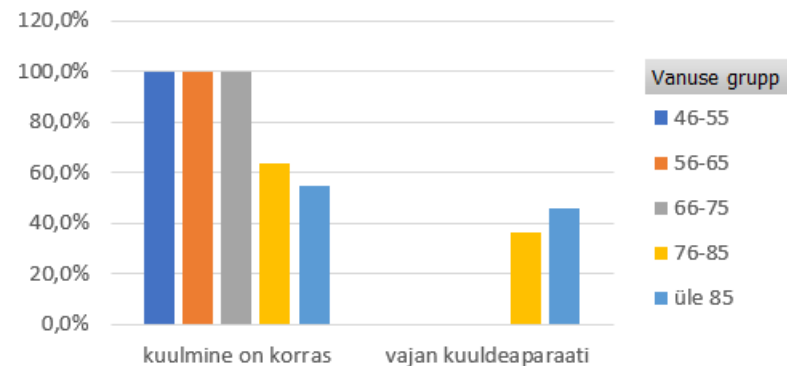
Nägemine ja kuulmine

Nägemisvõime

Nägemisvõime	Vanusegrupp				
Prillid	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei vaja prille	33,3%	14,3%	14,3%	20,0%	0,0%
vajan prille	41,7%	28,6%	14,3%	10,0%	63,6%
vajan prille lugemiseks	25,0%	57,1%	71,4%	70,0%	36,4%

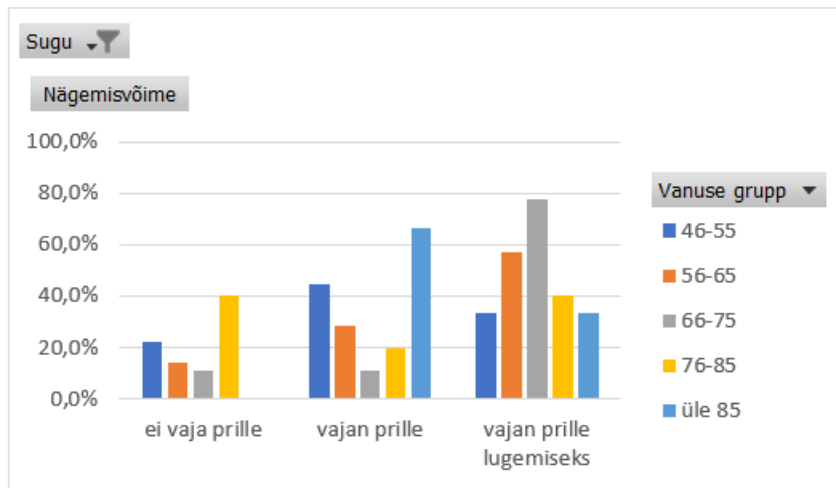
Kuulmisvõime

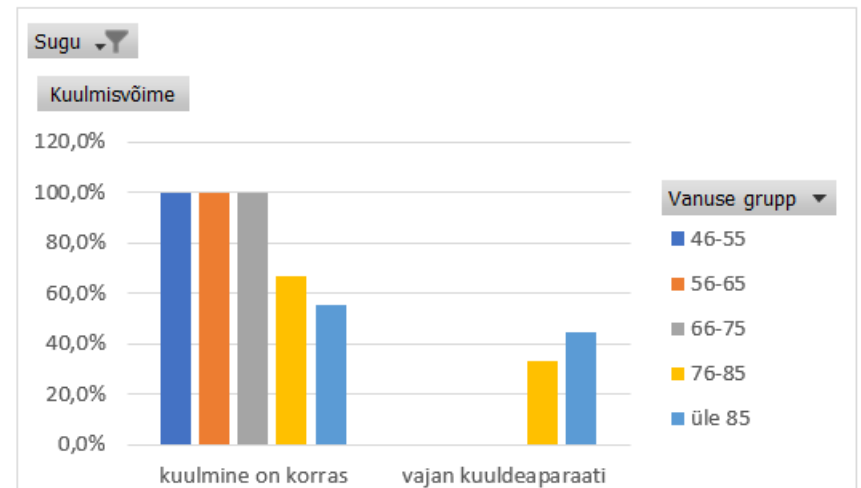
Kuulmisvõime	Vanusegrupp				
kuulmine	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
kuulmine on korras	100,0%	100,0%	100,0%	63,6%	54,5%
vajan kuuldeparaati	0,0%	0,0%	0,0%	36,4%	45,5%

Nägemine ja kuulmine (naised)

Sugu	naine					
Nägemisvõime	Vanusegrupp					
Prillid		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei vaja prille		22,2%	14,3%	11,1%	40,0%	0,0%
vajan prille		44,4%	28,6%	11,1%	20,0%	66,7%
vajan prille lugemiseks		33,3%	57,1%	77,8%	40,0%	33,3%

Sugu	naine					
Kuulmisvõime	Vanusegrupp					
kuulmine		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
kuulmine on korras		100,0%	100,0%	100,0%	66,7%	55,6%
vajan kuuldeaparaati		0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	44,4%

Nägemine ja kuulmine (mehed)

Sugu mees

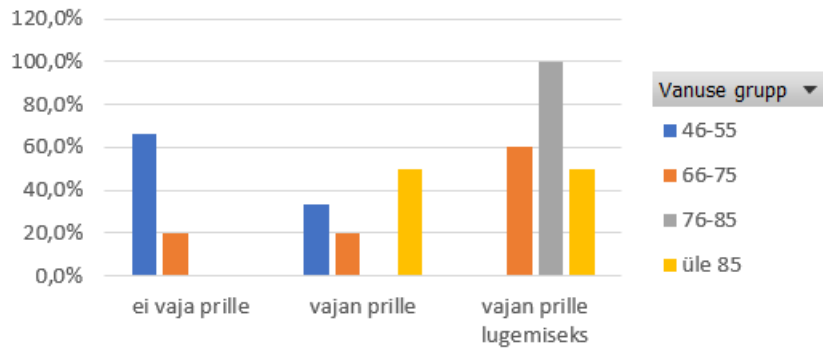
Nägemisvõime	Vanusegrupp	46-55	66-75	76-85	üle 85
Prillid					
ei vaja prille		66,7%	20,0%	0,0%	0,0%
vajan prille		33,3%	20,0%	0,0%	50,0%
vajan prille lugemiseks		0,0%	60,0%	100,0%	50,0%

Sugu mees

Kuulmisvõime	Vanusegrupp	46-55	66-75	76-85	üle 85
kuulmine					
kuulmine on korras		100,0%	100,0%	60,0%	50,0%
vajan kuuldeaparaati		0,0%	0,0%	40,0%	50,0%

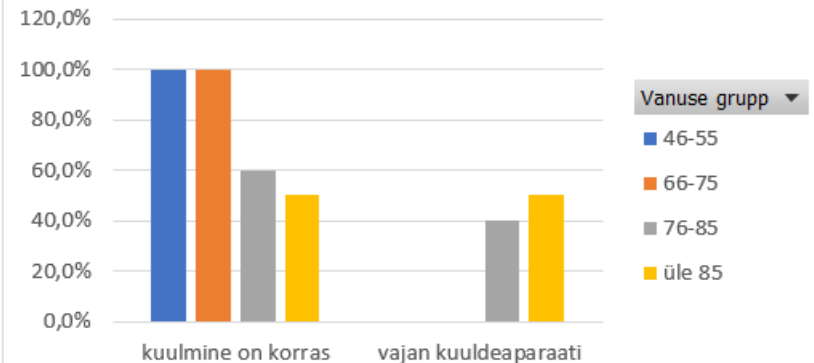
Sugu

Nägemisvõime

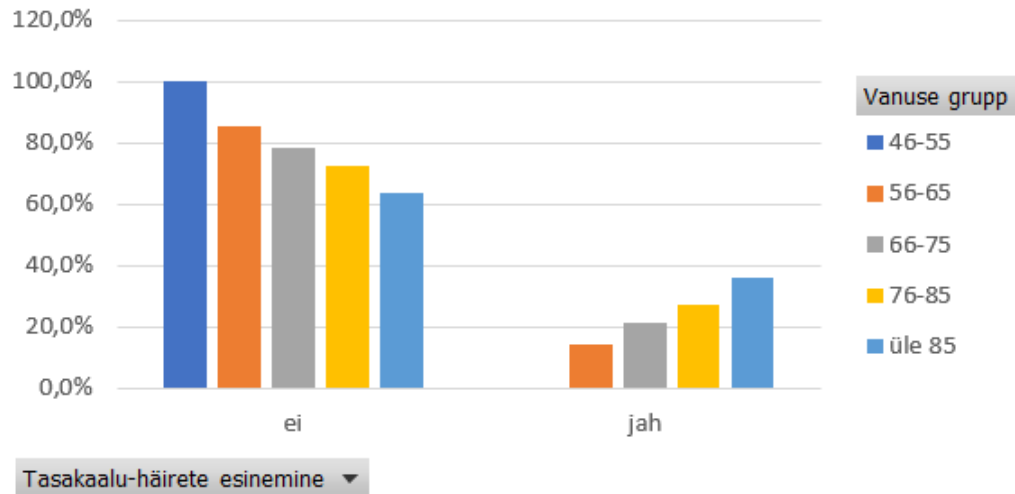

Sugu

Kuulmisvõime

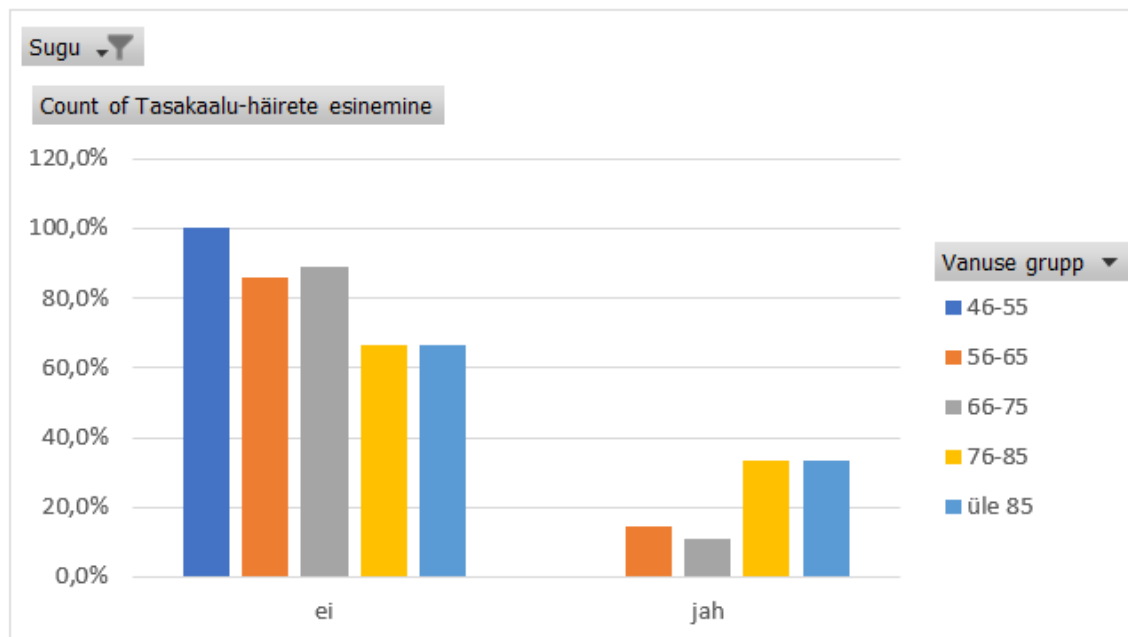
Tasakaaluhäired

Count of Tasakaalu-häirete esinemine	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	100,0%	85,7%	78,6%	72,7%	63,6%	80,0%
jah	0,0%	14,3%	21,4%	27,3%	36,4%	20,0%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

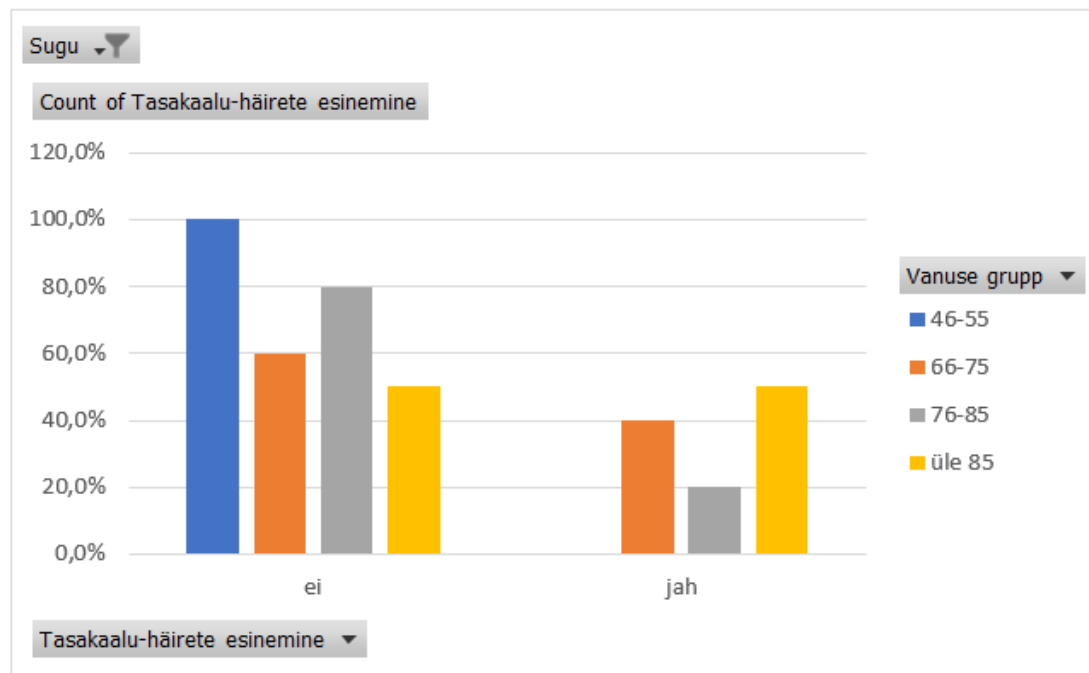
Tasakaaluhäired (naised)

Sugu	naine					
Count of Tasakaalu-häirete esinemine	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	100,0%	85,7%	88,9%	66,7%	66,7%	82,5%
jah	0,0%	14,3%	11,1%	33,3%	33,3%	17,5%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

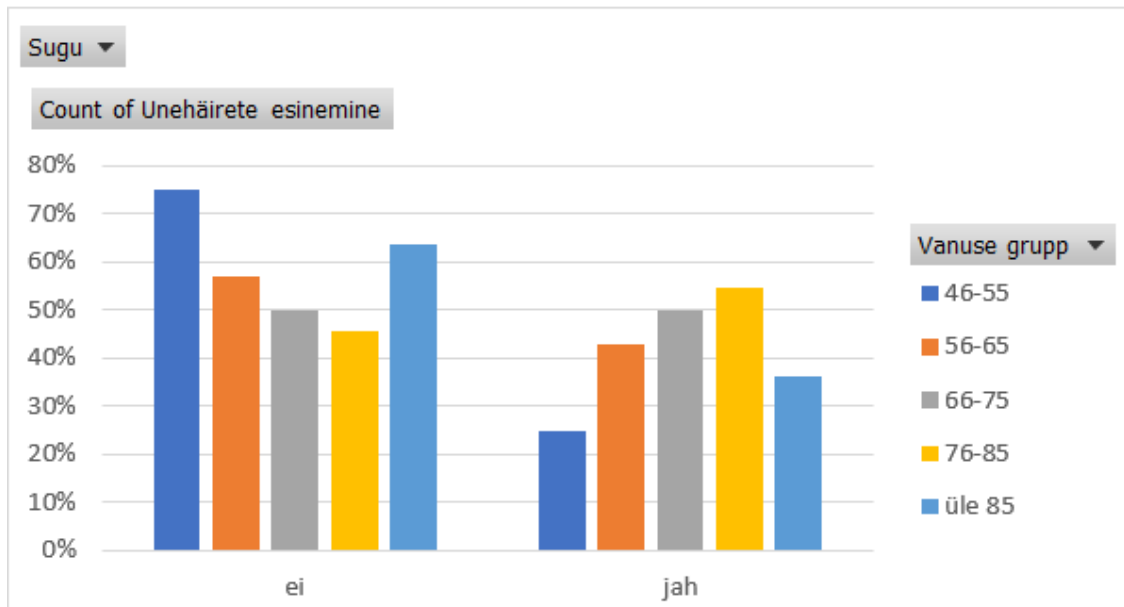
Tasakaaluhäired (mehed)

Sugu	mees					
Count of Tasakaalu-häirete esinemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei		100,0%	60,0%	80,0%	50,0%	73,3%
jah		0,0%	40,0%	20,0%	50,0%	26,7%
Kokku		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Unehäirete esinemine

Count of Unehäirete esinemine	Column Labels				
Vanusegrupp	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei	75%	57%	50%	45%	63,64%
jah	25%	43%	50%	55%	36,36%

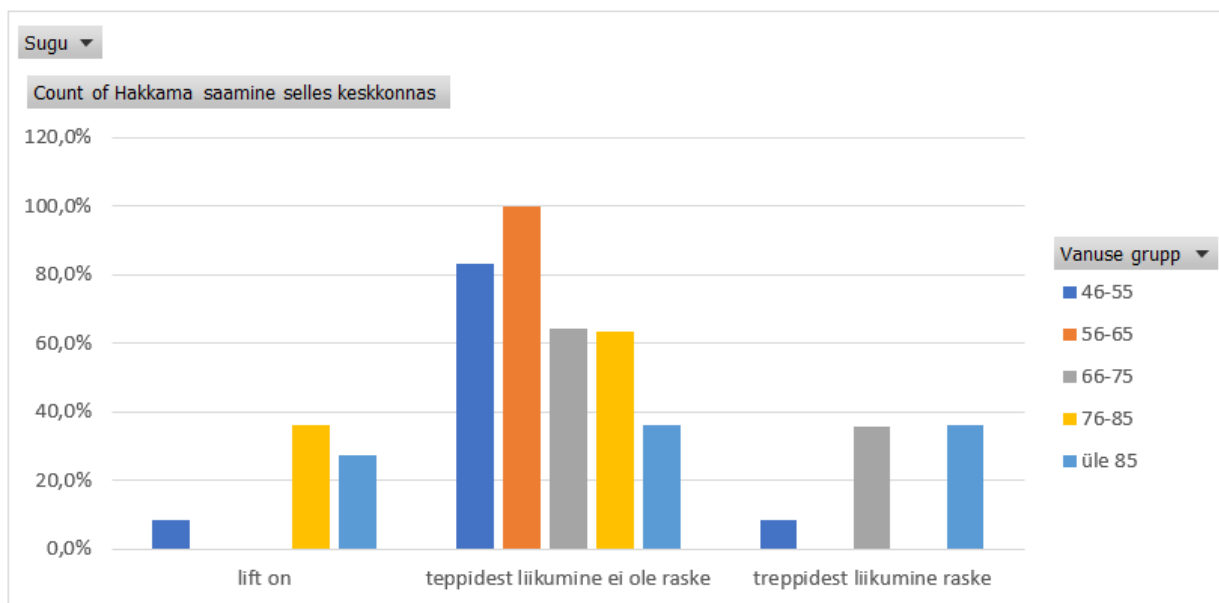

Loetletud kroonilisi haiguseid

Count of Kroonilised haigused (loetleda)	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
allergia		14,3%				1,8%
allergia, ärevushäired laktoositalumatus	8,3%					1,8%
dementsus					18,2%	3,6%
diabeet			7,1%	9,1%		3,6%
ei	66,7%	57,1%	42,9%	9,1%	54,5%	45,5%
kuulmishäired, südame arütmia				9,1%		1,8%
kõrge vererõhk			7,1%			1,8%
kõrge vererõhk, diabeet				9,1%		1,8%
kõrgvererõhk, uneapnoe	8,3%					1,8%
liigesehaigused	8,3%					1,8%
närvihaigused		14,3%		9,1%		3,6%
närvipõletikud, reuma			14,3%			3,6%
pankreatiit				9,1%		1,8%
probleemid seljaga			7,1%			1,8%
probleemid südamega ja liikumisega			7,1%			1,8%
rohekae, veenilaiendid				9,1%		1,8%
RR, artroos				9,1%		1,8%
seljahaigused	8,3%					1,8%
silm- võrkkesta probleem		14,3%				1,8%
silmahaigused, seljahaigused					9,1%	1,8%
silmapõhja lupjumine					9,1%	1,8%
südame arütmia				18,2%		3,6%
südame rütmihäired, kõrge vererõhk, silmahaigus				9,1%		1,8%
südamehaigused			14,3%			3,6%
veresoonkonna					9,1%	1,8%

Hakkama saamine

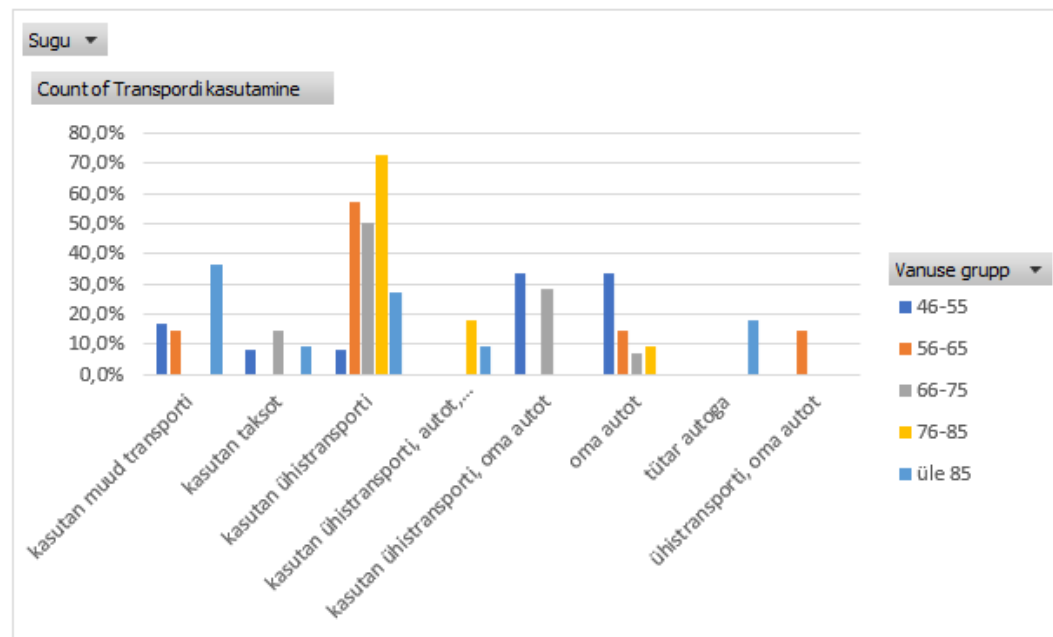
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
lift on	8,3%			36,4%	27,3%	14,5%
teppidest liikumine ei ole raske	83,3%	100,0%	64,3%	63,6%	36,4%	67,3%
treppidest liikumine raske	8,3%		35,7%		36,4%	18,2%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

- ▶ Raskendatud liikumise korral kasutavad eakad keppi või muud abivahendit
- ▶ Lisati, et konarlikel kõnniteedel on väga raske/võimati abita liikuda

Transpordi kasutamine

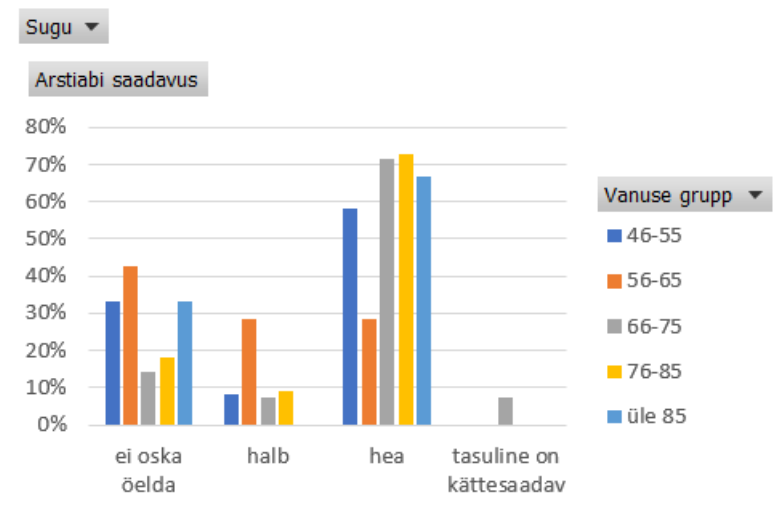
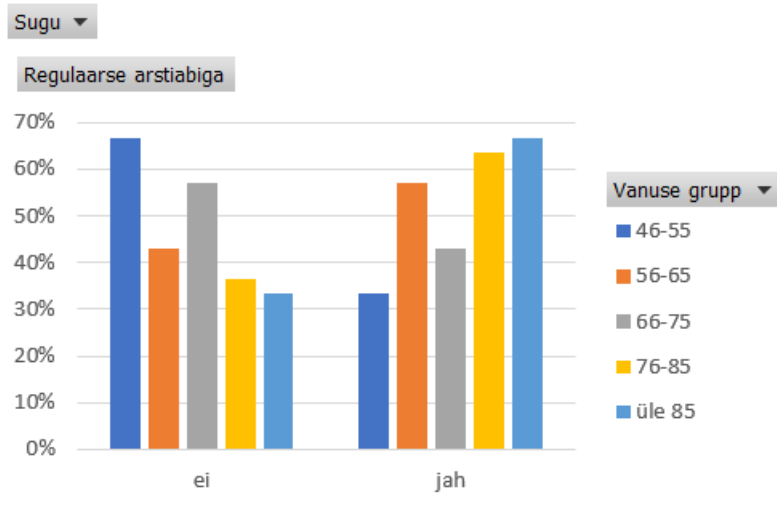
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
kasutan muud transporti	16,7%	14,3%			36,4%	12,7%
kasutan takso	8,3%		14,3%		9,1%	7,3%
kasutan ühistransporti	8,3%	57,1%	50,0%	72,7%	27,3%	41,8%
kasutan ühistransporti, autot, takso				18,2%	9,1%	5,5%
kasutan ühistransporti, oma autot	33,3%		28,6%			14,5%
oma autot	33,3%	14,3%	7,1%	9,1%		12,7%
tütar autoga					18,2%	3,6%
ühistransporti, oma autot		14,3%				1,8%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Regulaarne arstiabi ja arstiabi kättesaadavus

Regulaarse arstiabiga	Vanusegrupp				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei	67%	43%	57%	36%	33%
jah	33%	57%	43%	64%	67%

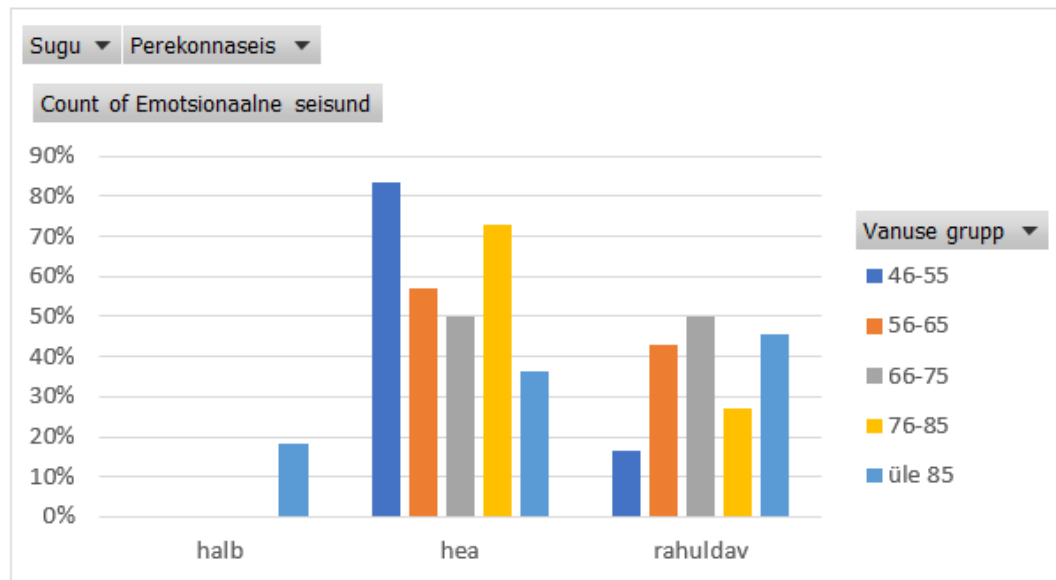
Arstiabi saadavus	Vanusegrupp				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei oska öelda	33%	43%	14%	18%	33%
halb	8%	29%	7%	9%	0%
hea	58%	29%	71%	73%	67%
tasuline on kättesaadav	0%	0%	7%	0%	0%

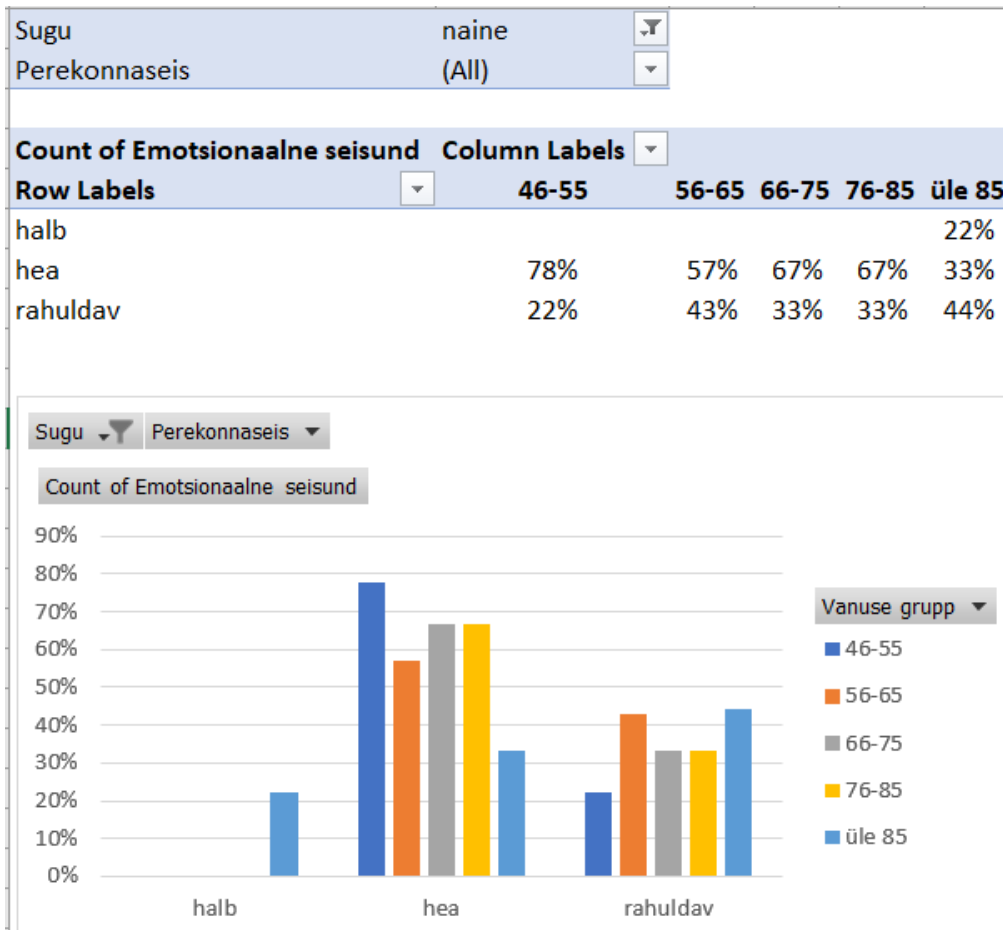
Emotsionaalne seisund ja harrastused ning meelelahutus

Hinnang emotsionaalsele seisundile

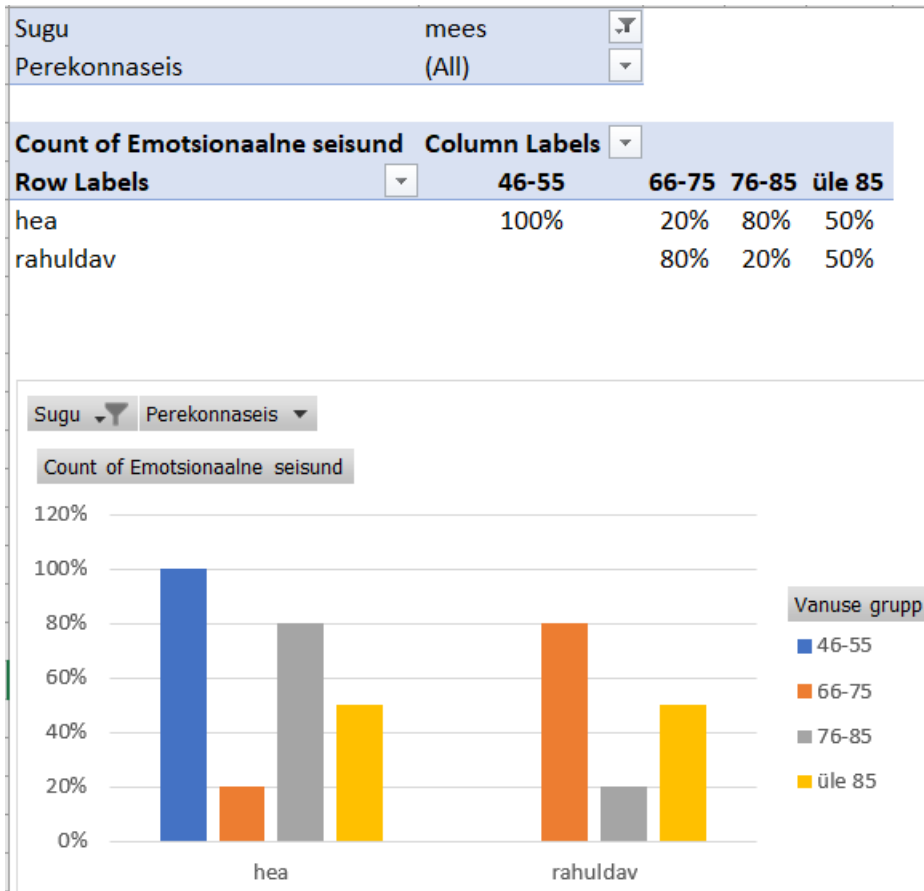
Count of Emotsionaalne seisund	Column Labels				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
halb					18%
hea	83%	57%	50%	73%	36%
rahuldav	17%	43%	50%	27%	45%

Hinnang emotsionaalsele seisundile (naine)

Hinnang emotsionaalsele seisundile (mees)

Üksindus

Count of Üksindus ja vähene suhtlemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		100%	100%	100%	82%	73%
jah					18%	27%

Sugu	naine	
Perekonnaseis	(All)	

Count of Üksindus ja vähene suhtlemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		100%	100%	100%	83%	67%
jah					17%	33%

Sugu	mees	
Perekonnaseis	(All)	

Count of Üksindus ja vähene suhtlemine		Column Labels			
Row Labels		46-55	66-75	76-85	üle 85
ei		100%	100%	80%	100%
jah				20%	

Harrastused ja meelelahutus

Count of Lugemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		25%		7%	9%	55%
jah		75%	100%	93%	91%	45%

Count of Aiandusega tegelemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		50%	29%	29%	55%	91%
jah		50%	71%	71%	45%	9%

Count of Käsitöö tegemine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		75%	86%	64%	91%	73%
jah		25%	14%	36%	9%	27%

Count of Jalutamine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		25%		21%	18%	45%
jah		75%	100%	79%	82%	55%

Count of Teatris käimine		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		8%	14%	21%	9%	73%
jah		92%	86%	79%	91%	27%

Suhtlusringkonnad

Count of Suhtlemine lastega		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		8%	33%	14%	9%	9%
jah		92%	67%	86%	91%	91%

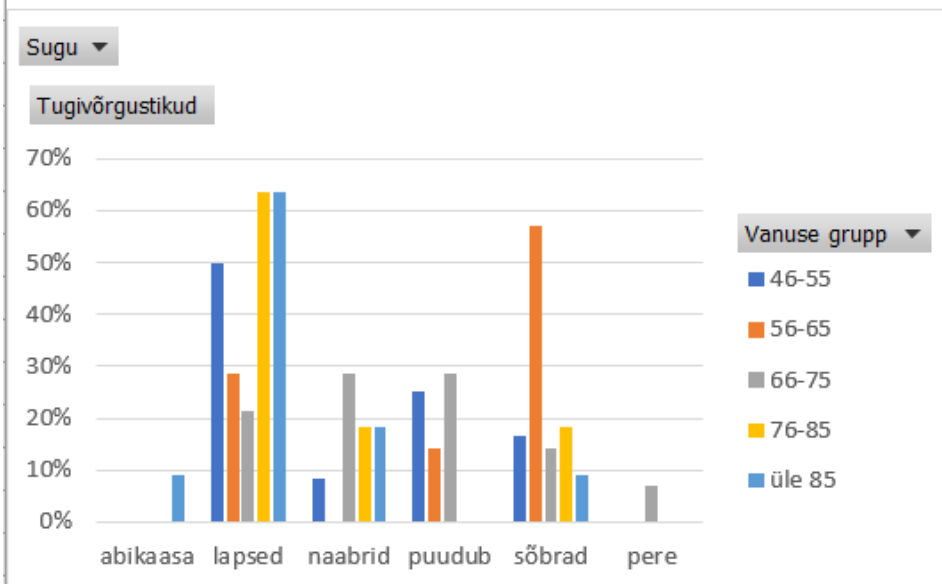
Count of Suhtlemine naabritega		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei		42%	71%	14%	9%	45%
jah		58%	29%	86%	91%	55%

Count of Suhtlemine sõpradega		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei						55%
jah		100%	100%	100%	100%	45%

- ▶ Kõik vanusegrupid suhtlevad lastega, vanemas vanusegrupis on lapsed ka abistajad
- ▶ Sõpradega suhtlevad kõik vanusegrupid, kuid üle 85 a on paljud sõbrad juba lahkunud

Tugivõrgustik

Tugivõrgustikud	Vanusegrupp				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
abikaasa	0%	0%	0%	0%	9%
lapsed	50%	29%	21%	64%	64%
naabrid	8%	0%	29%	18%	18%
puudub	25%	14%	29%	0%	0%
sõbrad	17%	57%	14%	18%	9%
pere	0%	0%	7%	0%	0%

Majanduslik olukord ja toimetulek

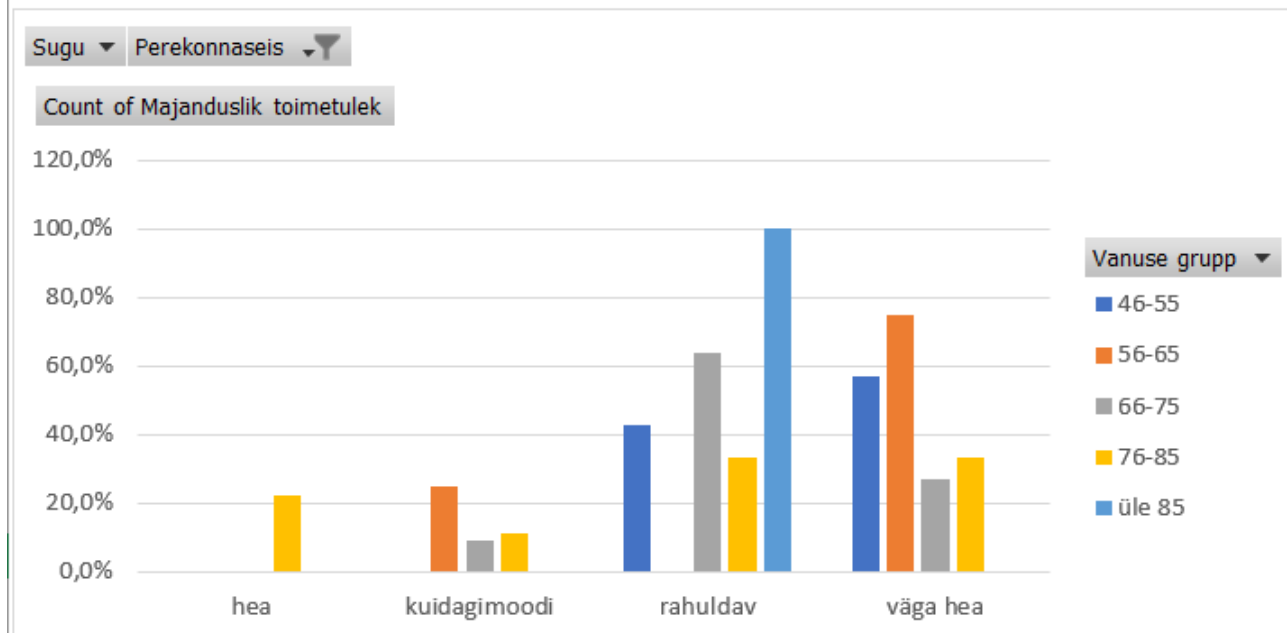
Majanduslik toimetulek sissetuleku järgi

Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
hea				18,2%		3,6%
pension+palk				18,2%		3,6%
kuidagimoodi	8,3%	28,6%	7,1%	9,1%	27,3%	14,5%
elatistoetus	8,3%					1,8%
pension			7,1%	9,1%	18,2%	7,3%
pension + eluasemetoetus					9,1%	1,8%
pensionär		14,3%				1,8%
töötü abiraha		14,3%				1,8%
rahuldav	50,0%	28,6%	50,0%	36,4%	72,7%	49,1%
palk	33,3%	14,3%				9,1%
pension			42,9%	36,4%	63,6%	30,9%
pension+palk		14,3%	7,1%		9,1%	5,5%
regulaarne sissetulek puudub	8,3%					1,8%
töötü abiraha	8,3%					1,8%
väga hea	41,7%	42,9%	42,9%	36,4%		32,7%
abikaasa rahastab	8,3%					1,8%
palk	33,3%	28,6%				10,9%
pension			14,3%	36,4%		10,9%
pension+palk		14,3%	28,6%			9,1%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

- Parem majanduslik seis on 56-65 ja 66-75 aastastel, kes saavad pensioni ja käivad tööl.
- Vanemaealised võrdlevad toimetulekut endiste aegadea, kui võimalused olid palju väiksemad ja ütlevad, et kõik ongi väga hästi, kui saavad hakkama

Majanduslik toimetulek (abielus/kooselus)

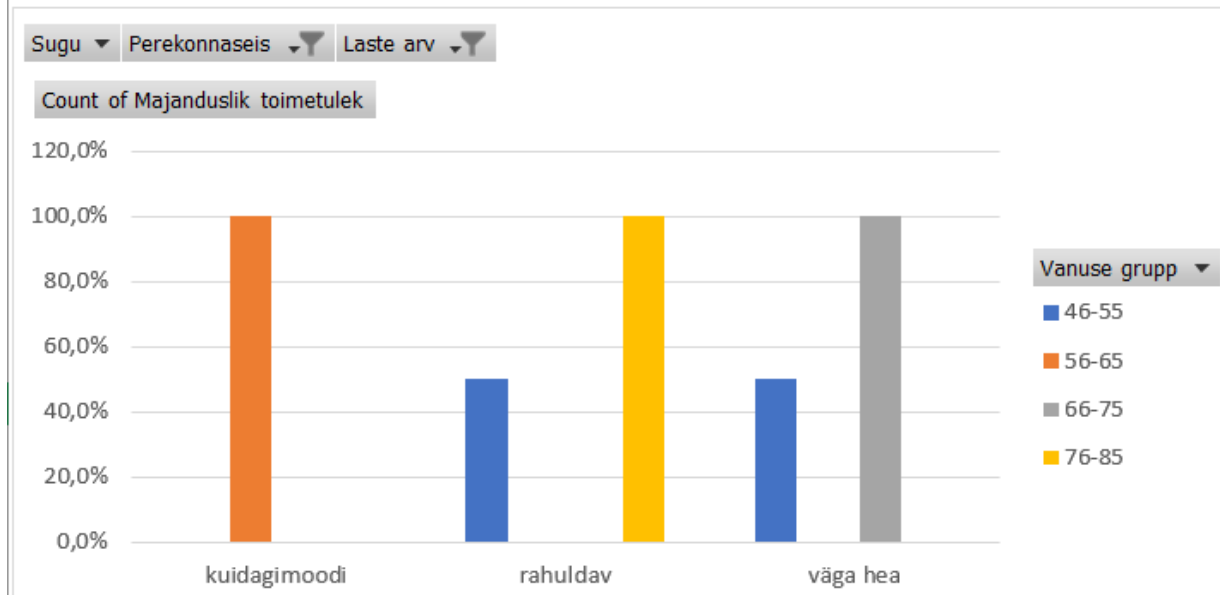
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
+ hea				22,2%		5,7%
+ kuidagimoodi		25,0%	9,1%	11,1%		8,6%
+ rahuldav	42,9%		63,6%	33,3%	100,0%	48,6%
+ väga hea	57,1%	75,0%	27,3%	33,3%		37,1%
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Majanduslik toimetulek (lahutatud, lapsed)

Perekonnaseis lahutatud
Laste arv (Multiple Items)

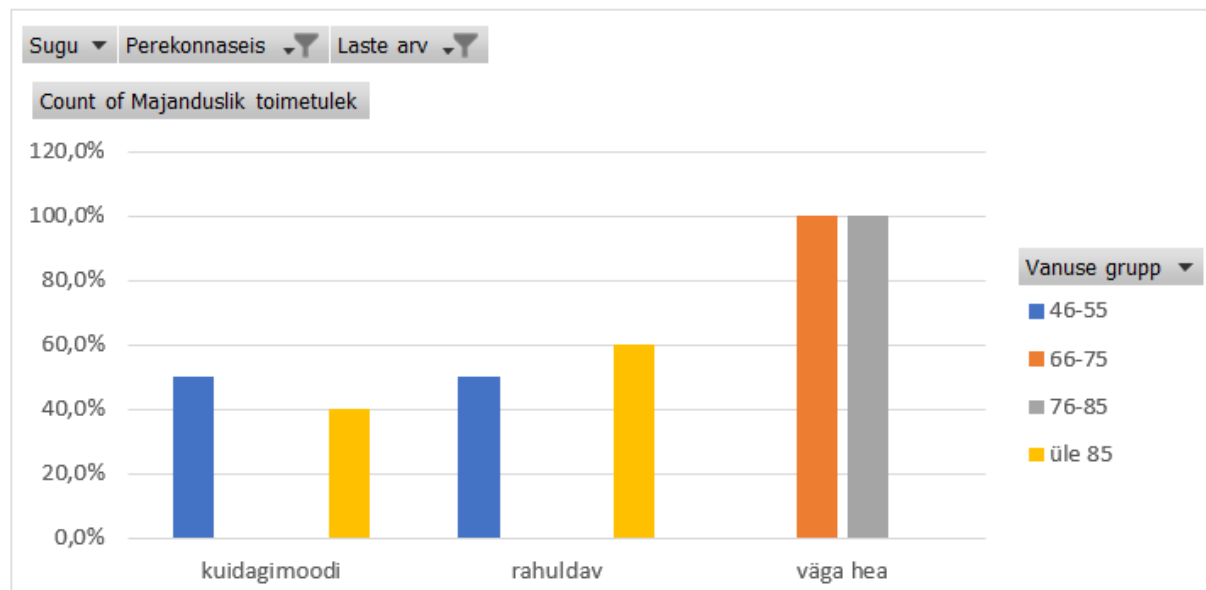
Count of Majanduslik toimetulek	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	Kokku	
+ kuidagimoodi		100,0%			20,0%	
+ rahuldav	50,0%			100,0%	40,0%	
+ väga hea	50,0%		100,0%		40,0%	
Kokku	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Majanduslik toimetulek (lesk lastega)

Perekonnaseis lesk
Laste arv (Multiple Items)

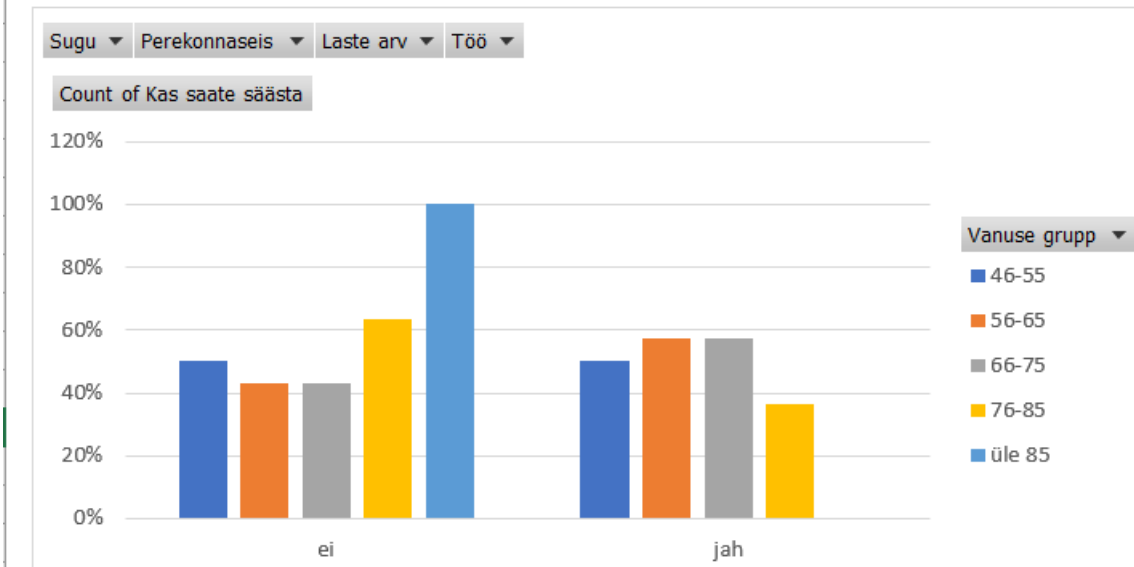
Count of Majanduslik toimetulek	Column Labels					
Row Labels		46-55	66-75	76-85	üle 85	Kokku
+ kuidagimoodi		50,0%			40,0%	33,3%
+ rahuldav		50,0%			60,0%	44,4%
+ väga hea			100,0%	100,0%		22,2%
Kokku		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Säästmise võimalus

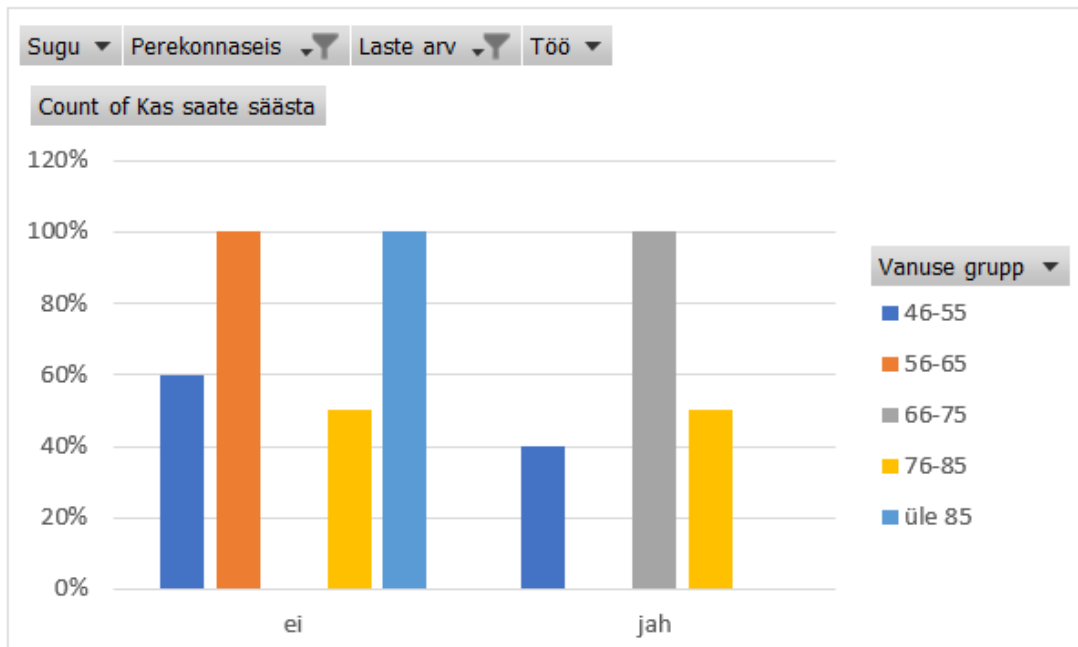
Sugu	(All)	▼
Perekonnaseis	(All)	▼
Laste arv	(All)	▼
Töö	(All)	▼

Count of Kas saate säästa	Column Labels ▼					
Row Labels ▼	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	50%	43%	43%	64%	100%	60%
jah	50%	57%	57%	36%	0%	40%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Säästmise võimalus (lesk, lahutatud, üksik lastega)

Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	60%	100%	0%	50%	100%	67%
jah	40%	0%	100%	50%	0%	33%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Abi lastelt

Count of Kas saate lastelt abi	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	100,00%	100,00%	78,57%	72,73%	45,45%	78,18%
jah				9,09%	54,55%	12,73%
vahetevahel			21,43%	18,18%		9,09%
Kokku	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Erinevad kulutused

Count of Kas peate maksma üüri	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	92%	100%	93%	100%	82%	93%
jah	8%	0%	7%	0%	18%	7%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

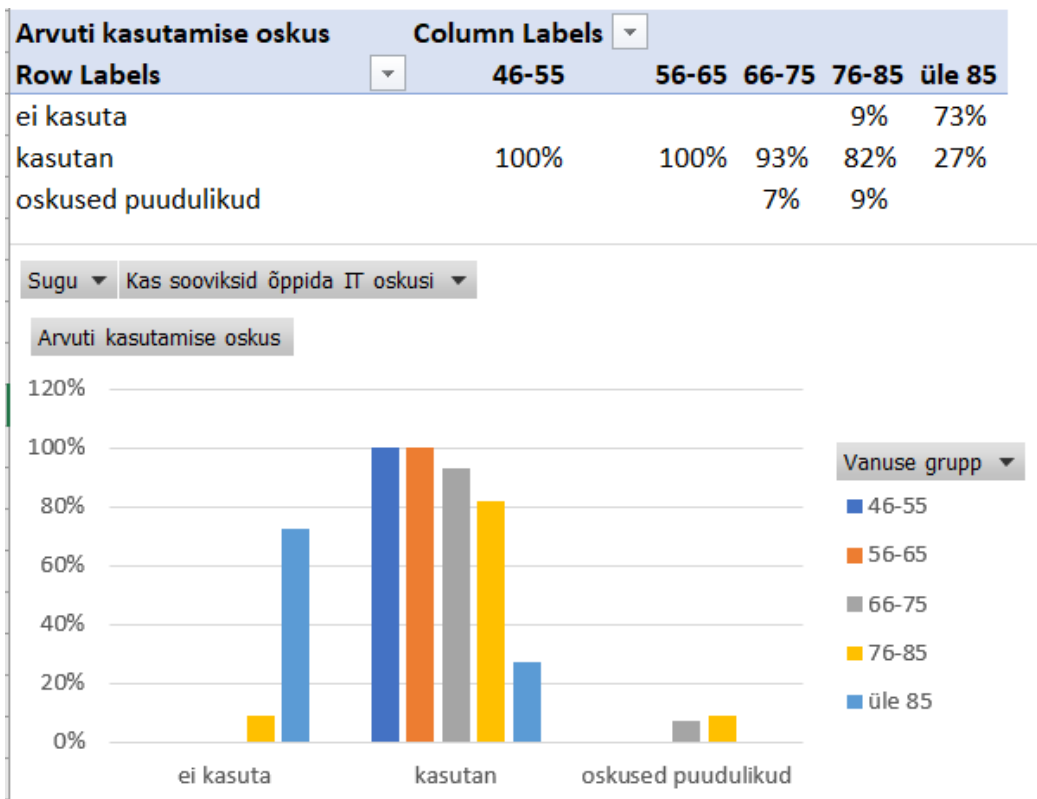
Count of Kas peate maksma kommunaalmakse	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	16,67%	14,29%	7,14%	0,00%	18,18%	10,91%
jah	83,33%	85,71%	92,86%	100,00%	81,82%	89,09%
Kokku	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Count of Kas maksate ravimite eest	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	50,00%	42,86%	0,00%	9,09%	0,00%	18,18%
jah	50,00%	57,14%	100,00%	90,91%	100,00%	81,82%
Kokku	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Count of Kas abistate lapsi/lapselapsi	Column Labels					
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85	Kokku
ei	8,33%	71,43%	42,86%	27,27%	81,82%	43,64%
jah	41,67%	14,29%	7,14%	18,18%	0,00%	16,36%
vahetevahel	50,00%	14,29%	50,00%	54,55%	18,18%	40,00%
Kokku	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Computer use and ICT skills

Use of computer and Internet

Using smartphone, internet, ID card

Count of Nutitelefonu kasutamise		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei					72,7%	81,8%
jah		100,0%	100,0%	100,0%	27,3%	18,2%

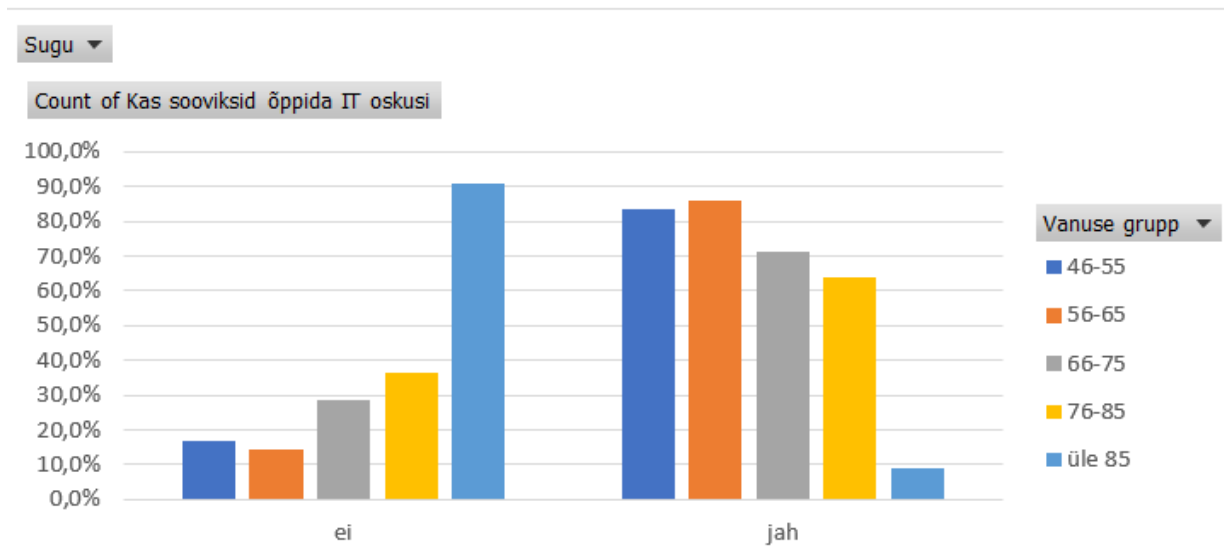
Count of Interneti kasutamise		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei			14,3%	7,1%	18,2%	72,7%
jah		100,0%	85,7%	92,9%	81,8%	27,3%

Count of ID-kaardi kasutamise		Column Labels				
Row Labels		46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei				14,3%	9,1%	54,5%
jah		100,0%	100,0%	85,7%	90,9%	45,5%

- ▶ Reduced use of both smartphone and computer in the elderly is very much associated with vision impairment
- ▶ ID cards are mostly used by all age groups, with the help of older children and friends

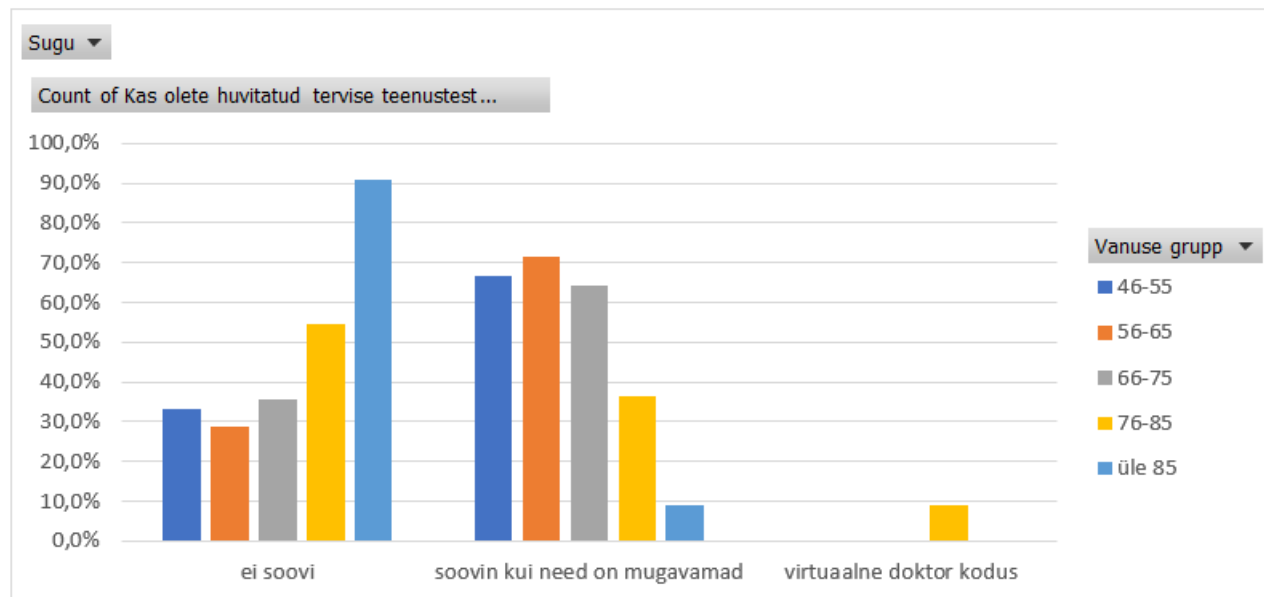
Kas soovite õppida IT oskusi

Count of Kas sooviksid õppida IT oskusi	Column Labels				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei	16,7%	14,3%	28,6%	36,4%	90,9%
jah	83,3%	85,7%	71,4%	63,6%	9,1%

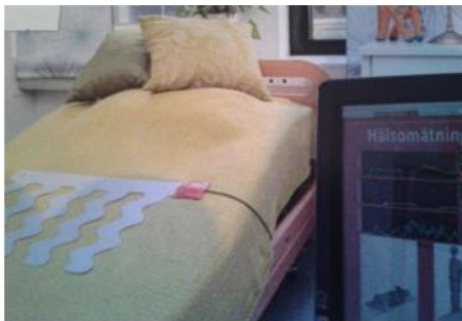
Kas soovite kasutada rohkem nutiteenuseid

Count of Kas olete huvitatud tervise teenustest kodus (targa kodu tervise lahendused)	Column Labels				
Row Labels	46-55	56-65	66-75	76-85	üle 85
ei soovi	33,3%	28,6%	35,7%	54,5%	90,9%
soovin kui need on mugavamad	66,7%	71,4%	64,3%	36,4%	9,1%
virtuaalne doktor kodus				9,1%	

Valmisolek uute nutiteenuste kasutamiseks

- ▶ Eakad v.a üle 85 a on valmis kasutama uusi nutiteenuseid, kui neid on mugav kasutada
- ▶ On valmis õppima arvuti ja nutiseadmete kasutamist, sest paljude oskused on selles vallas kesised
- ▶ Pakuvad huvi sellised nutiteenused kodus nagu analüüside võtmine, doktor kodus jms (vt https://sirp.ee/wp-content/uploads/2019/03/sirp_19_10_0036_art_r1.jpg)

Intelligentne voodi jälgib madratsi alla paigutatud sensorite abil unerütmi, südame tööd ja pulssi ning selle abil on arstil võimalik distantsilt hinnata abivajaja olukorda.

Hollandi tervisetehnoloogia keskus

Abivahendite ja abi kasutamine kodus

- ▶ Kasutatakse liikumise abivahendeid (kepp, liikumisraam jms), kuid liikumine tänaval on nendega raske, sest sageli on tänavad auklikud ja konarlikud
- ▶ Kasutatakse prille ja ka luupi lugemiseks
- ▶ Kasutatakse kuulmisaparaati, kui kuulmine on palju halvenenud
- ▶ Kasutatakse vererõhuaparaati igapäevaseks vererõhu mõõtmiseks kõrgvererõhu korral
- ▶ Nooremates vanusegruppides on kasutusel mitmesugused kandeseadmed (Fibit, Garmin, Apple), mis on ühendatud arvutiga ja koguvad oma terviseandmeid
- ▶ Kõigil on telefon kodus, eakate nuppudega telefon või nutitelefon. Viimase kasutamine on raskem halva nägemise korral.
- ▶ Eakamad kasutavad häirenuppu, loomaks turvatunnet üksi olles oma kodus.
- ▶ Eakatel on side oma lastega ja sõpradega, kellest on abi nii turvatunde loomisel kui ka vajadusel tegeliku abi ja transpordi saamisel.
- ▶ Koduabi enamasti väljastpoolt ei kasutata – kodu koristamisel ja muude suuremate tööde tegemisel on abiks lapsed/lapselapsed/nooremad sõbrad
- ▶ Valmis toitu tellivad koju nooremad vanusegrupid, kuid vanemad kasutavad toiduainete koju tellimist, mille juures oleks väga hea pakkuda valmis komplekteeritud toidupakke.

Teenusepakkujad

Päevakeskused Tallinnas

- ▶ Kõikides linnaosades on eakate päevakeskused
(nt Mustamäel: <http://www.xn--mustamepevakeskus-vqbc.ee/>)
 - ▶ Huvitegevuse ning vaba aja veetmise võimaluste korraldamine ja sotsiaalteenuste osutamine.
 - ▶ Päevakeskuse teenuseid vajavad aktiivsest sotsiaalsest elust kõrvalejäänud puuetega isikud ja eakad. Kliendid pöörduvad päevakeskusesse omal algatusel või sotsiaalhoolekandeosakonna suunamisel.
 - ▶ Pakutavad teenused: toitlustamine, duši ja sauna kasutamise võimalus, pesu pesemine, internetipunkt, juuksur, maniküür, vererõhu mõõtmine, erinevad huvialaringid, arvuti- ja keeleõpe jpm.
 - ▶ Lisaks teenustele ja huvialaringidele korraldatakse mitmesuguseid üritusi.
- ▶ Sotsiaalteenuse kasutamine ja huviringidest osavõtt on tasuline. Igal sotsiaalkeskusel on kehtestatud oma teenuste hinnakiri

Päevahoiuteenus mäluhäiretega eakatele

► Päevahoiuteenus mäluhäiretega eakatele

<https://www.tallinn.ee/Teenus-Paevahoiuteenus-maluhairetega-eakatele>

- Teenuse sihtgrupiks on rahvastikuregistri andmetel Tallinna linnas elavad dementsuse sündroomiga eakad, kes vajavad päevahoidu. See on eelkõige mõeldud peredele, kes ei saa eakat üksi koju jätta.
- Dementsusega eakate päevahoid soodustab eakate inimeste kodus elamist, võimaldab tema lähedastel jätkata töötamist ja anda neile puhkust.
- Päevahoiu teenusel olevatele eakatele tagatakse tööpäeviti päevane hooldus.
- Lisaks päevasele hooldusele pakutakse ka arendavaid tegevusi, mälutreeninguid, tegevusi füüsilise seisundi säilitamiseks, võimalust puhkuseks, suhtlemiseks.
- Päevased tegevused planeeritakse eakatele individuaalselt, lähtuvalt füüsilise ja vaimse seisundi hindamisest ja eaka ning lähedaste soovist.
- Teenus on korraldatud lähtuvalt eaka ja tema perekonna vajadustest.
- Vastavalt eelnevale kokkuleppele teenuseosutajaga, on teenust võimalik kasutada pikemaajaliselt, üksikutel päevadel või tundidel nädalas.
- Teenuse vajalikkust hindab perearst või psühhiaater. Teenust osutatakse isiku elukohajärgse linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna teadmisel

Veel teenusepakkujad ja projekte

- ▶ **Häirenuputeenus** – häirenupuga elatakse kauem ja turvalisemalt oma kodus <https://www.medi.ee/>
- ▶ **SUSTAIN** <https://www.sustain-eu.org/ee/integrated-care-sites/>
- ▶ **SUSTAIN** (*Sustainable Tailored Integrated Care*) on üleeuroopaline uurimisprojekt, mille raames tegeletakse eakatele suunatud integreeritud pikaajaliste hooldusteenuste arendamisega Euroopas
 - ▶ keskendutakse integreeritud hooldusteenustele, mis on suunatud vähemalt 65aastastele, kes elavad oma kodudes ja kellel on mitmed erinevad tervise- ja sotsiaalhooldusvajadused
 - ▶ integreeritud hooldusteenused, mis on suunatud eakate erinevate vajaduste leevendamisele ehk teisisõnu ei tohiks need keskenduda ühele haigusele
 - ▶ integreeritud hooldusteenused peaksid aitama inimestel võimalikult kaua kodustes tingimustes hakkama saada

Medendi

<http://www.medendi.ee/>

Pakub koduse õendusabi teenuseid, mille hulka kuuluvad

- ▶ analüüside võtmine
- ▶ ravimite jaotamine ja manustamine
- ▶ vererõhu mõõtmine, pulsi lugemine, temperatuuri mõõtmine
- ▶ veresuhkru mõõtmine glükomeetriga
- ▶ haavade ravi ja hooldus (sidumised)
- ▶ haavaõmbluste eemaldamine, kipsi eemaldamine
- ▶ asendiravi
- ▶ lamatiste ennetamine, ravi ja hooldus
- ▶ põie kateteriseerimine, püsikateetri asetamine ja selle hooldus
- ▶ stoomisideme vahetus ja hooldus
- ▶ mikroklistiirid

Vabatahtlike värav

- ▶ Vabatahtlike Väravat haldab ja koordineerib Siseministeeriumi vabatahtliku tegevuse valdkonna strateegiline partner
[Eesti Külaliikumine Kodukant](https://vabatahtlikud.ee)
<https://vabatahtlikud.ee>
- ▶ Abiliseks saab tulla Harjumaal, Hiiumaal, Lääne-Virumaal, Põlvamaal, Pärnumaal, Viljandimaal ja Võrumaal
- ▶ Vabatahtlikud pakuvad tuge nii eakale kui ka erivajadusega inimesele kodutöödest kuni kinoskäikudeni

Hoolekandetasutused

- ▶ Hoolekandetasutused on äriettevõtted, mis pakuvad hooldekoduteenust
<https://sudamekodud.ee/>

Teenused eakatele Tallinnas

- ▶ Eakate nõustamine
- ▶ Eestkoste seadmise nõustamine
- ▶ Koduteenused
- ▶ Omasteholdaja asendamise teenus
- ▶ Päevahoiuteenus mäluhäiretega eakatele
- ▶ Päevakeskuseteenus eakatele
- ▶ Sotsiaalvalveteenus
- ▶ Toitlustamine
- ▶ Üldhooldekodu teenus

Tallinnas 448 722 elab seisuga 1.detsember 2018. a 448 722
Pensionäre on Tallinnas

Väärrika vananemise teekond

- ▶ Pensionisüsteem ei võimalda eakal osta tööga välja teenitud pensioni eest eluspüsimiseks vajalikke teenuseid.
- ▶ Kui eakas saab endaga hakkama, tuleb toime pensioni ja igapäevaste toimetustega, peab ta „Aktiivsena vananemise arengukava 2013-2020“3 järgi aktiivselt osalema kõikides eluvaldkondades alates haridusest ja lõpetades tööeluga <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c21-teadus/vaarika-vananemise-teekond/>
- ▶ Hoolekandeesutustes on pikad järjekorrad
- ▶ Hoolekandeesutuste tasu on enamasti eakale ülejõu käiv, sest ei vasta pensioni suurusele ning rahaliselt peavad panustama lähedased ja lapsed
- ▶ Arengukavas järgi tuleb kõrvalise abivajaduse puhul soodustada eakate iseseisvat toimetulekut
- ▶ Riikides, kus teenus on mõistlikult korraldatud, on tagatud eakate viibimine hoolekandeesutuses vastavalt perekonna elukorraldusele

Keskmine pension ja vanaduspension

- ▶ Keskmine pension kvartalite kaupa

2018. a 387,30 € 423,60 € 424,80 € 429,00 € 414,10 €

- ▶ Keskmine vanaduspension kvartalite kaupa

2018. a 417,40 € 449,90 € 447,50 € 447,20 € 440,70 €

<https://www.stat.ee/58095>

- ▶ Eestis on pensionid madalaimad kogu Euroopa liidus
- ▶ Kesiste pensionide tõttu peavad paljud eakad käima tööl, olenemata tervislikust seisundist või soovist tööl käia

Pensionärid, aasta 2018

Pensionärid kokku	375 649
Pensionäride osatähtsus rahvastikus	28,5%
Vanaduspensionärid	304 556
Väljateenitud aastate pensioni saajad	5 039
Töövõimetuspensioni saajad	56 349
Toitjakaotuspensioni saajad (perekonnad)	5 030
Rahvapensioni saajad	4 675

<https://www.stat.ee/58094>

Tallinna pensionäride ühendus <http://www.tallinnaeakad.ee>

Pensionärid Tallinnas

Maakondade andmed seisuga 01.01.2017								
Maakond	Rea nr	Arvel olevad pensionärid				Keskmise kuupension, eurot	Pensionärid, kellele pension määrati aruandeaastal	
		Arvel olevad pensionärid, kokku	Vanaduspensionärid	Töövõimetus-pensionärid	Rahvapensioni saajad		Pensionärid	Keskmise kuupension, eurot
A	B	1	2	3	4	5	6	7
Harjumaa	1	144 935	116 295	24 474	2 142	371,64	6 145	353,69
sh Tallinn	2	110 997	89 582	18 230	1 641	372,03	4 601	351,6

Sotsiaalkindlustusameti andmed